Veiligheidsregio
Groningen

Beleidsbegroting 2025

Veiligheidsregio Groningen

Veiligheidsregio
Groningen

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

Inleiding 5

1.1 Landelijke ontwikkelingen 5
1.2 Regionale ontwikkelingen 8
1.3 Leeswijzer 11

2 Programmaplan 12

2.1 De opdracht 12
2.2 Brandweerzorg 13
2.3 Crisisbeheersing 16
2.4 Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) 19
2.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) 20
2.6 Overhead 22

3 Paragrafen 23

3.1 Gemeentelijke bijdragen en lokale heffingen 23
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 28
3.4 Financiering 28
3.5 Bedrijfsvoering 30
3.5.1 Personeels- en organisatieontwikkeling 30
3.5.2 Informatiemanagement 30
3.5.3 Duurzaamheid 31
3.6 Verbonden partijen 31

4 Overzicht van baten en lasten 32

4.1 Overzicht baten en lasten per totaal en per programma 32
4.2 Geprognosticeerde balans 34
4.3 Toelichting meerjarenraming 34
4.4 Financiële ontwikkelingen beleidsbegroting 2025 35
4.5 EMU-saldo 37

5 Bijlagen 38

5.1 Taakvelden 39
5.2 Risico's uit paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 41

5.3 Investeringen 45
5.4 Gemeentelijke bijdrage 46

Voorwoord

Voor u ligt de beleidsbegroting 2025 van Veiligheidsregio Groningen (VRG). Deze begroting is in lijn met de afspraken van het bestuur zoals besproken tijdens de vergadering van het Algemene Bestuur op 7 december 2023.

De jaarstukken 2023 hebben inzicht gegeven in de ontwikkelingen die Veiligheidsregio Groningen heeft doorgemaakt in het afgelopen jaar. Daarin hadden wij als regio opnieuw te maken met de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de aanhoudende vluchtelingenstroom die voor problemen blijft zorgen in en rond het aanmeldcentrum in Ter Apel. Grote natuurbranden bij Musselkanaal en Ter Apel en de brand op het schip Fremantle Highway vormden een grote uitdaging voor onze brandweer en crisisorganisatie, naast de beschikbaarheid van mensen (instroom en behoud vrijwilligers), de paraatheid en vakbekwaamheid.

In alle gevallen heeft u gezien dat wij werken vóór en mét de gemeenten. In de toekomst zullen wij steeds weer de verbinding met de gemeenten en onze netwerkpartners blijven zoeken.

De grootschalige ontwikkelingen op het gebied van langdurige crises en informatieveiligheid hebben al geresulteerd in een structurele ophoging van de landelijke BDUR-gelden voor veiligheidsregio's. De impact van de ontwikkelingen op de organisatie en de financiële vertaling ervan worden steeds meer zichtbaar. Dit geldt specifiek voor de sectoren Crisisbeheersing, Risicobeheersing en Bedrijfsvoering. Hier gaan we in 2025 mee door. Uiteraard wordt ingezet op eventuele synergievoordelen voor de sector Brandweerzorg in dit traject. Zeker omdat vanuit de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's door de RCDV wordt gestuurd op de preparatie van de brandweer op landelijke thema's als industriële en technologische ontwikkelingen, energietransitie en klimaatadaptatie.

In 2025 gaan we verder met de implementatie van onze eigen visie Brandweerzorg, die in de zomer van 2023 definitief is vastgesteld. In het voorjaar van 2024 wordt ook de visie Crisisbeheersing afgerond. Het daaruit voortvloeiende organisatieplan wordt aansluitend geïmplementeerd. Ook ronden wij de doorontwikkeling van de piketten in de crisisorganisatie af. De eventuele financiële consequenties die voortvloeien uit deze ontwikkelingen stemmen wij vroegtijdig met u af.

In 2025 vervolgen wij het strategisch vastgoedbeleid, een plan voor alle 39 posten. In de stad zullen we dat zoals bekend combineren met het samenbrengen van de kantoorfuncties van de VRG en de GGD Groningen.

De VRG bewijst zich in deze onvoorspelbare tijden als een lenige organisatie. Onze medewerkers zetten zich daar iedere dag voor in. Wij zijn *lean* georganiseerd, flexibel en bewegen mee, ook in financieel opzicht. Dit is steeds weer gebaseerd op solidariteit en commitment van onze tien gemeenten. In deze beleidsbegroting lichten we de inhoudelijke ontwikkelingen en thema's verder toe. Ook leest u welke gevolgen die hebben voor de programma's van de verschillende onderdelen van onze organisatie.

Wilma Mansveld
Directeur Veiligheidsregio Groningen

Inleiding

De begroting voor 2025 bestaat uit een algemeen deel met relevante landelijke en regionale ontwikkelingen, inhoudelijke ontwikkelingen per programma en bijbehorende financiële kaders. De ontwikkelingen die een grote impact op de VRG hebben, worden besproken in het algemene gedeelte en daarnaast worden in de programma's nog specifieke ontwikkelingen geduid.

1.1 Landelijke ontwikkelingen

Evaluatie Wet Veiligheidsregio's
Naar aanleiding van de evaluatie Wet veiligheidsregio's worden vanuit de RCDV in vijf jaar tijd 'Drie Grote Werken' gerealiseerd, waaraan inmiddels een vierde, werkgeverschap, is toegevoegd:

a) Versterken (boven)regionale crisisbeheersing en daaraan gerelateerde informatievoorziening;
b) Verbeteren en vereenvoudigen van het brandweeronderwijsstelsel en inrichting van een daarop geïnspireerd stelsel voor crisisonderwijs;
c) Organiseren van toekomstvaste brandweerzorg;
d) Goed werkgeverschap, zoals het 'boeien & binden van personeel' en inspelen op 'de medewerker van de toekomst'.

De impact voor de VRG wordt onder andere zichtbaar gemaakt in de visie Crisisbeheersing, welke in het voorjaar van 2024 voor een zienswijze wordt voorgelegd aan de gemeenten.

Met betrekking tot brandweerzorg is het doel van de toekomstige wet- en regelgeving om te kunnen beschikken over brandweerzorg met voldoende capaciteit en kwaliteit. Dit om, naast kwalitatief hoogwaardige lokale en regionale brandweerzorg, het hoofd te kunnen bieden aan grootschalige, gelijktijdige en bijzondere incidenttypen om daarmee de maatschappelijke impact van grote incidenten te beperken. Hiertoe moet de regionale, bovenregionale, en landelijke brandweerzorg worden verbeterd en geborgd, gebaseerd op een bovenregionale en landelijke risico-inventarisatie en -analyse. Bij het vormgeven van bovenregionale en landelijke brandweersamenwerking is de huidige regionaal vormgegeven brandweerzorg het uitgangspunt, evenals het behoud van autonomie van de veiligheidsregio's in een eventueel landelijk dekkingsplan. De wijze van financieren en de governance van (extra) taken zijn belangrijke randvoorwaarden voor bovenregionale en landelijke brandweersamenwerking.

Toekomstbestendig brandweerstelsel en rechtspositie brandweervrijwilligers
Door een uitspraak van het Europese Hof dat gelijke werkzaamheden gelijk beloond moeten worden, leek invoering van verplichte taakdifferentiatie tussen beroepsbrandweermensen en brandweervrijwilligers een tijd lang onvermijdelijk. Dit zorgde voor grote gevolgen voor het brandweerstelsel, dat voor ruim tachtig procent uit vrijwilligers bestaat. Na juridisch onderzoek is geconcludeerd dat taakdifferentiatie waarschijnlijk niet nodig is, mits duidelijker onderscheid wordt gemaakt tussen verplichte en niet-verplichte opkomst door respectievelijk beroeps en vrijwilligers. De huidige vorm van consignatie en kazernering van vrijwilligers zou dan moeten stoppen.

De landelijke 'stuurgroep toekomstbestendig brandweerstelsel' heeft daarom een implementatieplan gemaakt voor het afschaffen van consignatie en kazernering van brandweervrijwilligers. Randvoorwaarde voor de implementatie is dat alle structurele en incidentele kosten die hieruit voortvloeien voor rekening komen van de minister van Justitie en Veiligheid als stelselverantwoordelijke. Ook moet er een uitzondering op de Arbeidstijdenwet worden gemaakt. De minister wil daarnaast breder onderzoek doen naar consignatie. De VRG maakt voor de beroeps gebruik van (enige) kazernering van vrijwilligers en daarnaast veelvuldig gebruik van de consignatie bij diverse vrijwilligersgroepen en -functies. De VRG zal pas concrete stappen zetten als er landelijk overeenstemming is bereikt over hoe de implementatie gaat gebeuren en hoe dit wordt gefinancierd. Daarbij staat de VRG voor de uitdaging om het

aantoonbaar onverplichte karakter van brandweervrijwilligheid te verenigen met de ambitie om als brandweerorganisatie altijd paraat te zijn.

Werkgeverschap

Op het gebied van werkgeverschap is sprake van samenhangende ontwikkelingen die de komende jaren kaderstellend zijn. Vanuit de werkgeversvereniging samenwerkende veiligheidsregio's (WVSV) is het doel om zo dicht mogelijk aangesloten te blijven op de gemeentelijke CAO en voor de brandweer en crisisbeheersing, waar nodig, aanvullende arbeidsvoorwaarden overeen te komen met de vakbonden. Dat is ook de insteek voor de onderhandelingen met de vakbonden voor de arbeidsvoorwaardenregeling 2025. Hierbij is het relevant om op te merken dat WVSV (nog) niet te maken heeft met de wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA). De inwerkingtreding van de WNRA is voor veiligheidsregio's nog uitgesteld, daar waar gemeenten in 2020 al zijn overgegaan.

Een thema dat momenteel op de landelijke tafels ligt, is de wens om te komen tot erkenning van PTSS als beroepsziekte bij de brandweer en deze op te nemen in de Landelijke regeling aanspraken na dienstongevallen.

Verzekeringen

In 2022 is het Expertisebureau Risicobeheer opgericht dat zorgdraagt voor het aanbesteden van de gezamenlijke ongevallenverzekering en veiligheidsregio's ondersteunt bij de afwikkeling van schades. In 2023 is de ongevallenverzekering (gunstig) aanbesteed, verder gewerkt aan het inrichten van de gezamenlijke verzekeringsfunctie en het waarborgfonds opgericht. Doordat het Waarborgfonds nog een reserve moet vormen, blijven de gezamenlijke kosten voor de premie en inleg waarborgfonds de eerste jaren op het huidige niveau. In de toekomst verwacht de VRG een kostendaling door inkoopvoordelen.

Tweede loopbaanbeleid

Tussen werkgevers en werknemers zijn op landelijk niveau afspraken gemaakt rondom de bezwarendheid van repressieve brandweerfuncties. Deze afspraken zijn specifiek gemaakt voor de beroepsbrandweer. De belangrijkste afspraak is dat beroepsmedewerkers hun functie maximaal twintig jaar mogen uitvoeren. Dit beleid is in 2006 van kracht geworden. In 2022 heeft de VRG het herijkte tweede loopbaanbeleid vastgesteld. Nu de toepassing dichterbij komt en er discussie bestaat over het thema bezwarendheid, is in 2021 een landelijk onderzoek gestart door de Universiteit van Maastricht naar duurzame inzetbaarheid en arbeidsparticipatie voor repressief brandweerpersoneel (SemFire onderzoek).

In afwachting van de onderzoeksresultaten hebben partijen afgesproken dat er geen onomkeerbare besluiten worden genomen. Onder bepaalde voorwaarden kunnen medewerkers een verzoek indienen tot uitstel van de maximale termijn van het vervullen van de bezwarende functie van twintig jaar. Deze situatie geldt totdat er nieuwe afspraken zijn gemaakt en deze zijn herzien en vastgesteld in een nieuwe arbeidsvoorwaardenregeling. Dit geldt ook voor VRG-medewerkers, waarbij het herijkte VRG-beleid deze ruimte al biedt. De VRG heeft zich voorbereid op toenemende uitstroom in de komende periode (voor en na 2026). Dit is conform het beleid van 2006. Hierin is aandacht voor duurzame inzetbaarheid en breed loopbaanbeleid, wetende dat een repressieve functie doorgaans niet tot de pensioengerechtigde leeftijd kan worden uitgevoerd. Dit zal in de komende jaren extra kosten met zich meebrengen. Vanuit het jaarresultaat 2021 is een bestemmingsreserve gevormd waaruit we deze kosten dekken.

Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 na een lang aanlooptraject in werking getreden. Door een goede voorbereiding, waarbij veelvuldig afstemming is geweest met de ketenpartners, zijn we inmiddels steeds beter in staat om onze taken conform deze nieuwe wet uit te voeren. De Omgevingswet heeft ook tot nieuwe taken voor de veiligheidsregio's geleid. Onderzoek (Cebeon, 2021) heeft uitgewezen dat deze taken voor de VRG een omvang hebben van 2-3 fte. Aangezien door het rijk en/of de gemeenten tot heden vooralsnog geen extra middelen beschikbaar zijn gesteld, zijn we vooralsnog genoodzaakt om tijdelijk keuzes te maken. Dit doen we risicogericht en dat betekent ten aanzien van het brandveiligheidsadvies dat we nog scherpere keuzes maken in de objecten waar we wel advies geven en waar niet.

Informatieveiligheid (BIO)/ Cybercrime
Informatieveiligheid en Privacy is inmiddels een structureel onderdeel van de bedrijfsvoering en blijft ook in de toekomst aandacht, tijd en geld vragen. De noodzaak tot het treffen van doelmatige maatregelen op het terrein van informatieveiligheid en privacy, neemt alleen maar toe.

Door een toename aan cyberaanvallen, nieuwe wet- en regelgeving, zoals de NIS2-richtlijnen (Network and Information Security), en het feit dat de veiligheidsregio's onderdeel worden van de vitale infrastructuur, is een sterke collectieve cyberweerbaarheid noodzakelijk. Hieruit vloeien verschillende maatregelen voort waaronder het opzetten van een sectorale SOC (Security Operations Centre) en een collectieve CERT (Computer Emergency Response Team) voor alle veiligheidsregio's. De sectorale SOC dient in 2025 operationeel te worden. Dit vraagt een bijdrage voor de landelijk georganiseerde SOC, de nodige investeringen in de eigen netwerk- en IT-architectuur, het inzetten van een 24/7 cyberweerbaarheidsdienst, het uitbreiden van menskracht en het trainen en scholen van mensen. Vanuit het rijk zijn versterkingsmiddelen ontvangen om de kosten te dekken die hiermee gepaard gaan.

Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk (KCR2)
Informatiemanagement op orde is een belangrijk onderdeel van de doelen uit de contourennota en cruciaal bij het managen van een crisis. KCR2 ondersteunt en versterkt de samenwerking tussen veiligheidsregio's en Rijkspartners, met name op het vlak van informatiemanagement en coördinatie in bovenregionale crisisbeheersing. Dit is in lijn met de uitgangspunten zoals in de contourennota beschreven over bovenregionale samenwerking. Doelstelling van het programma KCR2 is dat eind 2024 alle regio's via een (inter)regionaal informatieknooppunt zijn aangesloten op het landelijke informatieknooppunt. Deze knooppunten zijn volgens afgesproken standaarden, normen en architectuur ingericht. Naast een technische inrichting is er een organisatie nodig die gereed staat en snel opgeschaald kan worden. De veiligheidsregio's moeten daarvoor bekwame menskracht beschikbaar en getraind hebben. Dit zal vanaf 2024 onderdeel zijn van het hoofdproces vakbekwaamheid.

Nieuwe Openbare orde en Veiligheidsarchitectuur (NOOVA)
Om de missiekritische communicatie toekomstbestendig te maken, is het ministerie van Justitie en Veiligheid een paar jaar geleden het landelijk programma NOOVA gestart. NOOVA moet het huidige C2000 vervangen. Het adviescollege ICT-toetsing heeft over het proces een kritisch rapport opgeleverd. De belangrijkste conclusie uit het onderzoek is dat de aanpak voor NOOVA dreigt vast te lopen en dat daarmee de kwaliteit en continuïteit van missiekritische communicatie op termijn onvoldoende is veiliggesteld.

In reactie hierop heeft de minister aangegeven de bevindingen en conclusies van het rapport te delen met de betrokken ketenpartners (ambulance, defensie, veiligheidsregio's en politie). De vervanging, vernieuwing en verbetering van de missiekritische communicatie is noodzakelijk en daarom wordt ingezet op regie en sturing van de aanpak. Ook worden de aanbevelingen overgenomen om te investeren in C2000, om continuïteit en kwaliteit van het huidige communicatiesysteem voldoende te borgen. Een lastenuitzetting voor communicatie (C2000 en NOOVA) ten gevolge van bovengenoemde ontwikkelingen is voor 2025 nog niet te verwachten.

Verbreding van het risicoprofiel
Risico- en crisismanagement is een primaire taak van de VRG en van oudsher gericht op brandveiligheid. De doorontwikkeling van de afgelopen jaren heeft gezorgd voor een uitbreiding naar een breder veiligheidsperspectief (zoals energietransitie, klimaatveiligheid, digitalisering) en het opzetten van een doorlopend cyclisch proces van risico- en crisisbeheersing. Daardoor volgen risico-inventarisatie, risicoanalyse, pro-acties, preparatie, respons, nafase en herstel elkaar logischerwijs op.

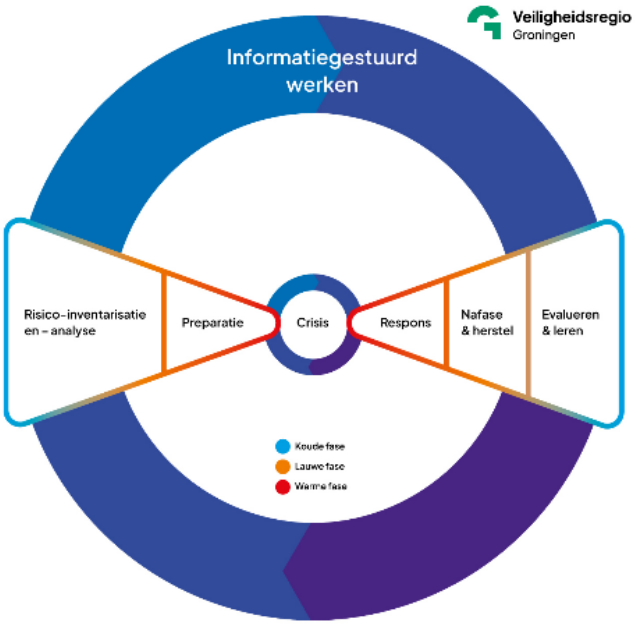

Hierdoor kan de VRG aan de voorkant van de veiligheidsketen op meerdere risico's een positie innemen en deze voorkomen of beperken. Risicobeheersing is niet in staat voor het brede perspectief van veiligheid capaciteit beschikbaar te stellen vanuit de huidige formatie. Omdat dit ook een voorbereiding is op langdurige crises van de veiligheidsregio's worden de extra rijksmiddelen ook voor die benodigde formatie gebruikt. Hierbij wordt ook een verbinding gelegd met crisisbeheersing om zo de hele cyclus van risico- en crisisbeheersing te borgen. Omdat dit ook een voorbereiding is op langdurige crises van de veiligheidsregio's, worden de extra rijksmiddelen ook hiervoor gebruikt.

1.2 Regionale ontwikkelingen

Brandweer Opleidingen Noord (BON)
De drie noordelijke veiligheidsregio's werken samen op het gebied van opleiden en oefenen ten behoeve van de brandweer. Hiervoor is in het verleden de stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) opgericht. De huidige (bestuurlijke) constructie en governance van de BON brengt significante beperkingen met zich mee voor een stabiele en toekomstbestendige bedrijfsvoering. Er is om die reden een onderzoek gestart naar de wijze waarop het opleiden van repressief brandweerpersoneel en het faciliteren van realistische trainingen voor de veiligheidsregio's Drenthe, Fryslân en Groningen in de toekomst het beste vormgegeven kan worden. Het huidige budget is het uitgangspunt voor het onderzoek.

Naast bovenstaand onderzoek heeft het stichtingsbestuur van de BON onlangs ingestemd met het hanteren van een indexatiesystematiek om toekomstige prijsstijgingen als gevolg van o.a. de cao inzichtelijk te maken. Jaarlijks wordt, in lijn met de hygiëneregels, bij de actualisatie van de begroting de prijsstijging in beeld gebracht. Vanuit de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's is het onderwijsstelsel van het brandweer- en crisisonderwijs ook een onderwerp waarnaar gekeken wordt.

Meldkamer Noord-Nederland

De Meldkamer Noord-Nederland (MNN) is sinds 2023 onderdeel van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). De overgang vanuit een zelfstandig besturingsmodel heeft tot een nieuw convenant meldkamerfunctie 3Noord geleid, waarin ook de financiering van de MNN is opgenomen. De bijdrage van de politie voor de functie van de Calamiteiten-Coördinator (CaCo) is gestopt. Omdat de uitoefening van de CaCo-functie een wettelijke taak van de veiligheidsregio betreft, komen de kosten hiervan volledig voor rekening van de VRG. De financiële consequenties worden in 2023 en 2024 incidenteel gedekt, maar zijn voor de jaren daarna nog niet structureel geborgd. In 2024 zal een voorstel worden voorgelegd aan het Overleg Directeuren Veiligheidsregio's 3Noord om deze functie structureel te borgen vanuit inhoudelijk en financieel perspectief.

De MNN maakt gebruik van het Nationaal Meldkamer Systeem (NMS). De gezamenlijke meldkamerapplicatie ter vervanging van de huidige cruciale meldkamerapplicatie Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS) is medio 2023 wederom vertraagd. Ook worden mogelijke alternatieven voor de vervanging van het GMS overwogen. De mogelijke consequenties van deze vertraging/stagnatie zijn inhoudelijk en financieel voor de vier deelnemende disciplines (brandweer, politie, marechaussee en ambulancezorg) nog niet uitgewerkt.

Gaswinning en aardbevingen

De gaswinning uit het Groningenveld is per 1 oktober 2023 gestopt. Staatssecretaris Vijlbrief is voornemens het veld in 2024 definitief te sluiten. Voor Groningen is dit een belangrijke stap op weg naar herstel en vertrouwen. Toch blijft Groningen nog lang geconfronteerd met de effecten van de gaswinning. In de eerste plaats door de aardbevingen zelf, want die gaan nog jarenlang door. De bevingen, de schade aan huizen, de versterkingsoperatie en een stelsel van regelingen trekken een zware wissel op de levens van gedupeerde bewoners in Groningen. Onderzoek van Gronings Perspectief toont aan dat dit nog altijd een duidelijk effect heeft op de fysieke en geestelijke gezondheid van bewoners in het bevingsgebied, het vertrouwen in overheden en instanties, de kijk op de leefbaarheid van hun dorp, regio en toekomstverwachtingen.

Daarom blijft de VRG zich inzetten voor de veiligheid, gezondheid, weerbaarheid en veerkracht van haar inwoners. De VRG financiert deze activiteiten vanuit subsidiegelden. Het lesprogramma Aardbevingenwijzer wordt geactualiseerd. Op het gebied van het versterken van handelingsperspectief en zelf- en samenredzaamheid wordt onder andere de publiekscampagne Eerste Hulp Ben Jij (EHBJ) doorontwikkeld en handelingsperspectief voor burgerparticipatie ontwikkeld. Daarnaast behoudt VRG een wettelijke adviesrol over de gaswinning, aansluiting bij de regionale Tafel Veilig en Sociaal en de begeleidingscommissie van Gronings Perspectief.

Klimaat

Ook de regio Groningen kan de komende decennia steeds vaker en heftiger geconfronteerd worden met de gevolgen van klimaatverandering. In 2025 wordt verder gewerkt aan de verdere preparatie op klimaatgerelateerde risico's als overstromingen, extreem weer, hittestress en droogte. Naast de preparatie van de crisisorganisatie wordt ingezet op klimaatadaptatie door in regionaal verband samen te werken aan de preventie en mitigatie van de mogelijke gevolgen van klimaatverandering. Het bestuur ontvangt advies, er wordt gezorgd voor actuele planvorming, er wordt gewerkt aan vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen en inwoners ontvangen informatie en handelingsperspectieven in het geval van bijvoorbeeld overstromingen en extreem weer.

Energietransitie

De VRG wil de energietransitie mede mogelijk maken, maar wel op een veilige manier. Daarom is aandacht nodig voor de veiligheidsconsequenties van de energietransitie. Dit doet de VRG door haar kennis en ervaringen te verzamelen en te delen, zodat de VRG vroegtijdig advies kan geven over risicobeheersing bij (eventuele) beleidskeuzes. Zowel intern als extern met de buurtregio's en bij de stakeholders. De stakeholders op het gebied van energietransitie zijn: gemeenten, provincie, infraproviders, nutsbedrijven, onderwijsinstellingen, netbeheerders en brancheorganisaties. De VRG denkt als adviseur én kennispartner graag vooraf mee over mogelijke risico's van nieuwe energiebronnen om deze beheersbaar te houden.

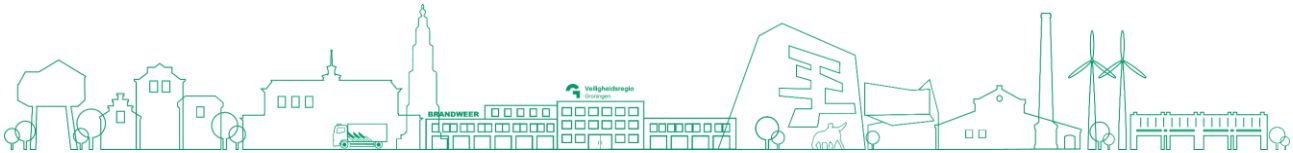

Vastgoed
De afgelopen jaren is gewerkt aan het integraal in beeld krijgen van de vastgoedopgave waar de VRG de komende jaren voor staat. Voor de vervanging van de huisvesting aan de Sontweg is in maart 2022 het haalbaarheidsonderzoek vastgesteld. Daarmee werd de weg vrijgemaakt om het Programma van Eisen (PvE) voor de twee in beeld zijnde locaties 'Arriva' en 'Winschoterweg' op te stellen. Daarnaast zijn met de gemeente Groningen de condities met betrekking tot de verwerving van de noodzakelijke locaties doorgenomen. Ook zijn procesvoorstellen opgesteld voor de selectie van zowel de ontwerpende partij als het noodzakelijk in te huren project- en bouwmanagement. In 2023 heeft het bureau Draaijer & Partners de opdracht hiervoor ontvangen.

Het resultaat hiervan is in 2023 aan het bestuur voorgelegd, waarmee de ontwerpfase in 2024 kan starten. Daartoe is een voorbereidingskrediet vastgesteld. Conform de huidige planning wordt de Winschoterweg in 2028 opgeleverd en naar verwachting komt de Arriva-locatie in 2029 in exploitatie.

De uitgangspunten voor de huisvestingstrategie in de regio staan opgenomen in het Strategisch Huisvestingsplan (SHP), dat in 2023 bestuurlijk is vastgesteld. Hierin is de aanpak van gemiddeld één kazerne per jaar opgenomen op het kwaliteitsniveau midden. Zo kan er invulling worden gegeven aan vervanging van de verouderde huisvestingsportefeuille van de VRG en kan voorkomen worden dat op termijn de hieruit voortvloeiende onderhoudskosten exponentieel zullen toenemen. Ook kan een zelfbewuste uitstraling van de verschillende kazernes worden bewerkstelligd. Hierbij wordt ook een belangrijke slag gemaakt om het vastgoed in de toekomst op een doelmatige wijze duurzaam, circulair en flexibel te maken. Verder worden, waar van toepassing, versterkingsmaatregelen meegenomen, waarbij de NCG een vergoeding beschikbaar stelt voor meerkosten.

1.3 Leeswijzer

De Beleidsbegroting
De beleidsbegroting bestaat uit twee delen: het programmaplan en de paragrafen.

Het programmaplan bestaat is onderverdeeld in vier programma's:
1. Brandweerzorg
2. Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
3. Bevolkingszorg
4. GHOR

In de programmaplannen wordt nader ingegaan op de verschillende ontwikkelingen. Hierbij worden de programma's GKG en GHOR uitgevoerd als integraal onderdeel van de sector Crisisbeheersing.

Het tweede deel van de beleidsbegroting bestaat uit de paragrafen. Het doel van de paragrafen is om hier onderwerpen, die verspreid in de begroting staan zoals onderhoud kapitaalgoederen, lokale heffingen en bedrijfsvoering, gebundeld en conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) weer te geven.

De financiële beleidsbegroting
Dit hoofdstuk bevat onder meer informatie over de gehanteerde indexatiesystematiek, de baten en lasten per programma, het meerjarenperspectief en het in de begroting opgenomen investeringsplan.

2 Programmaplan

2.1 De opdracht

In de Wet veiligheidsregio's is vastgelegd dat de overheid zich moet inzetten voor het voorkomen en bestrijden van branden, voor rampenbestrijding en crisisbeheersing en voor hulpverlening bij incidenten. Andere wet- en regelgeving, zoals het Besluit Risico's Zware Ongevallen en bestuurlijke afspraken op lokaal en regionaal niveau, ondersteunt dit. De VRG heeft dan ook de expliciete opdracht om samen te werken op regionaal en lokaal niveau. Om op die manier burgers beter te beschermen tegen de risico's van brand, ongevallen, rampen en crises en ervoor te zorgen dat zij goede hulpverlening en nazorg krijgen wanneer zij betrokken raken bij een incident.

De totale reguliere begroting van de VRG 2025 in cijfers:

VRG (* € 1.000)	Actuele begroting 2024	Begroting 2025	Verschil
Gemeentelijke bijdrage regulier	49.929	51.866	1.937
Gemeentelijke bijdrage FLO	0	100	100
Extra gem. bijdrage negatief EV	2.600	0	-2.600
Rijksbijdrage	9.745	10.038	293
Overige baten	430	430	0
Totale baten	**62.704**	**62.434**	**-270**
Personele lasten	42.492	43.586	1.094
Materiele lasten	16.967	18.100	1.133
Totale lasten	**59.459**	**61.686**	**2.227**
Resultaat voor reserve mutaties	**3.245**	**748**	**-2.497**
Reserve mutaties	-3.245	-748	2.497
Resultaat na reserve mutaties	**0**	**0**	**0**

De belangrijkste afwijkingen worden per programma toegelicht in de volgende paragrafen.

2.2 Brandweerzorg

Programma:	Brandweerzorg
Portefeuillehouder:	J. Kuin
Directeur:	W. Mansveld
Commandant:	R. Knoop

Wat wil het programma Brandweerzorg in 2025 realiseren?

Visie op brandweerzorg in 2030
De Visie Brandweerzorg Groningen 2030 is in 2023 vastgesteld door het bestuur en is uitgewerkt in het Organisatieplan Brandweerzorg 2023-2026. In 2025 gaan we voor het derde jaar aan de slag met de ambities uit het organisatieplan. Belangrijke programma's die in 2025 worden doorlopen zijn de programma's vrijwilligheid, paraatheid en de toekomstbestendige bedrijfsvoering van de beroepsbrandweer.

Risicogerichte preventieve brandweerzorg
Het is de ambitie om – conform de landelijke lijn – meer balans te brengen in de benadering van brandveiligheid; niet alleen het bestrijden van branden met een solide repressieve organisatie, maar ook het voorkomen van branden met risicogerichte preventie. Daarvoor wordt ingezet op een hoogwaardige risicoanalyse waarbij continue bijstelling en slimme duiding van de risico's centraal staan. Daarnaast speelt de implementatie van de Omgevingswet een belangrijke rol in de ambitie om aan de voorkant van de veiligheidsketen intensief betrokken te zijn. Uit de Omgevingswet volgen ook nieuwe wettelijke taken, zoals advisering op milieubelastende activiteiten, verbreding van onze adviesrol over branden, rampen & crises en toenemende taken zoals bedrijfsbrandweeraanwijzingen en advisering op omgevingsvisie en -plannen. Risicogerichte preventieve brandweerzorg vergt een doorontwikkeling van Risicobeheersing. Deze ontwikkeling is zowel kwalitatief als mogelijk ook kwantitatief (meer capaciteit) waar het om extra taken gaat.

Risicogericht werken betekent dat de inspanningen primair gericht worden op situaties waarbij het meeste risico is. De aandacht gaat dan minder uit naar situaties waarbij minder risico's worden verwacht. Deze risicogerichte benadering is niet nieuw, maar in het afgelopen jaar wel verder geoptimaliseerd. Zo worden risico's steeds meer informatiegestuurd en in samenhang met alle onderdelen van de brandveiligheidsketen benaderd. Hierdoor is er beter inzicht in de brandrisico's. De wereld verandert snel waardoor dit niet een eenmalige exercitie is, maar een continu proces.

In 2025 worden de volgende taken op basis van onze wettelijke taken en werkafspraken met gemeenten uitgevoerd:
- Advisering op omgevingsveiligheid in visie-, plan- en vergunningprocedures en beleidsdocumenten van bevoegde gezagen.
- Advisering op (brand)veiligheid.
- Multidisciplinaire advisering bij grotere evenementen.
- Toezicht op Brzo- en andere risicovolle bedrijven.
- Toezicht op bouwwerken en evenementen.
- Activiteiten in het kader van Brandveilig Leven, samen met diverse partners.
- Advisering op Integrale Veiligheidsplannen en andere beleidsstukken van gemeenten gebaseerd op cyclische analyse van de andere activiteiten.

Risicogericht werken betekent ook dat per risico wordt bekeken waar mogelijkheden tot beïnvloeding zijn en wat de meest effectieve manier van postieve beïnvloeding is. Dat is niet altijd (alleen) middels het bovengenoemde instrumentarium, maar kan ook de inzet van Brandveilig Leven betekenen of een andere inzet van de repressieve brandweerzorg vragen.

Anticiperen op diverse ontwikkelingen zoals veranderingen in demografie, energietransitie, klimaatopgaven en andere ruimtelijke ingrepen vraagt inzet. Waar die inzet niet past binnen de huidige begroting worden keuzes voorgelegd, zodat uiteindelijk de inzet aan de voorkant van de veiligheidsketen leidt tot een (bestuurlijk) acceptabel restrisico.

Solide organisatie van de repressieve brandweerzorg

Het belangrijkste product van de brandweer is paraatheid. Met strategische personeelsplanning wordt geanticipeerd op de benodigde nieuwe aanwas, wordt vanuit werkgeverschap en opleiding zoveel mogelijk aangesloten op de ervaringswereld van onze vrijwilligers en worden ontwikkelingen op het gebied van de rechtspositie van vrijwilligers opgevangen. Daarnaast wordt brandweerzorg gebieds- en risicogericht georganiseerd op basis van drie verschillende typen posten in onze regio: continu bezet, robuust en basis. Alle inspanningen worden vanuit een programma Paraatheid geregisseerd.

Met een programma Vrijwilligheid doet de VRG wat nodig is om brandweervrijwilligheid in onze regio zo goed mogelijk in stand te houden. In 2025 wordt dit programma gericht op onder andere teamontwikkeling van de ploegen en op de beleving en vitaliteit (fysiek en mentaal) van onze brandweervrijwilligers. Na 2025 moeten de opbrengsten van het programma in de staande organisatie zijn geborgd.

Om de bedrijfsvoering van de beroepsorganisatie toekomstbestendig te organiseren, wordt in 2024 een project opgezet. Veranderingen die uit dit project voortvloeien zoals bijvoorbeeld een andere roostersystematiek en de opbouw en beschrijvingen van de beroepsfuncties, zullen in 2025 hun eerste uitwerking hebben.

De vernieuwde landelijke basisprincipes van brandbestrijding worden de komende jaren volledig geïmplementeerd. In deze basisprincipes staat het verminderen van slachtoffers door brand, inclusief brandweermensen zelf, centraal. Dit vergt investeringen in opleidingen, verwachtingsmanagement naar de samenleving (geen hoge immateriële risico's lopen alleen voor materiële winst) en de aanschaf van nieuwe materialen. Door Brandbestrijding als Specialisme (BAS) te introduceren kunnen expliciet keuzes gemaakt worden over wat er wordt verstaan onder basisbrandweerzorg en vanaf welk moment er wordt gespecialiseerd. Er komen nieuwe risico's waarop moet worden versterkt. Daar zitten (nu nog niet exact te duiden) financiële consequenties aan vast.

Brandweerzorg in verbinding met de samenleving

De brandweer kan niet zonder de samenleving. Daarom heeft de brandweer de (kennis van de) samenleving nodig om hoogwaardige brandweerzorg te kunnen blijven bieden. Dit geldt zowel aan de voor- als achterkant van de veiligheidsketen en op verschillende niveaus: medeoverheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners. Daarom investeert de VRG in strategisch netwerkmanagement.

Met een nieuwe beleidscyclus voor brandweerzorg betrekt de VRG de gemeenteraden periodiek bij de actuele en gewenste kwaliteit van brandweerzorg conform de nieuwe systematiek van het dekkingsplan. Daarnaast worden de gemeenten gestimuleerd om een paragraaf brandweerzorg op te nemen in hun Integraal Veiligheidsplan.

Om te anticiperen op demografische ontwikkelingen verkent de VRG of en hoe de zelf- en samenredzaamheid van bijvoorbeeld dorpen kan worden versterkt. Er wordt aangesloten op kansrijke projecten in gemeenten en in de regio. Ook zoekt de VRG naar manieren om onze relatie met (potentiële) werkgevers van vrijwilligers te intensiveren als onderdeel van onze strategische personeelsplanning. Daarnaast wordt er gebouwd aan onze samenwerking met onderwijs- en kennisinstellingen in het kader van de energietransitie, waarbij Groningen grote ambities heeft.

Duurzame bedrijfsvoering

Omwille van de continuïteit van de brandweerorganisatie is de bedrijfsvoering gericht op duurzame inzet van mensen en middelen. Hierbij wordt continu de afweging gemaakt tussen uniforme (landelijke en regionale) processen als dat beter is voor de efficiëntie of professionaliteit van de hele organisatie en maatwerk als dat beter aansluit op de situatie en behoefte van een brandweerpost. Op het gebied van materiaal en materieel krijgt de VRG onder meer te maken met strengere energie- en milieu-eisen en zal de VRG nagaan welke (nieuwe) technieken er nodig zijn om te zorgen dat de brandweer op een professionele en duurzame wijze zijn taken kan blijven uitvoeren. Informatie- en kennisgestuurd werken is van steeds groter belang. Het gaat hierbij niet alleen om techniek, maar ook om het mogelijk maken van de samenwerking met en informatie-uitwisseling tussen interne en externe partners. De kennisregie wordt daardoor beter georganiseerd en geborgd binnen onze organisatie (bijvoorbeeld door één of meerdere kennisregisseurs aan te stellen) met als doel het lerend vermogen en de wendbaarheid van de brandweerorganisatie te vergroten.

Aandachtspunt is de (financiële) gevolgen van de energietransitie voor de brandweervoertuigen. Door de toekomstige verplichte verduurzaming en het stoppen van het bouwen van nieuwe fossiel aangedreven voertuigen per 2030, zullen de vervangingsbudgetten niet toereikend zijn. Er wordt een verhoging voorzien met een factor 1,5 tot 2,5 ten opzichte van de huidige investeringsbedragen. De laatste fossiel aangedreven tankautospuiten zullen in 2048 zijn afgeschreven.

Wat heeft Brandweerzorg* hiervoor nodig?

Brandweerzorg (* € 1.000)	Actuele begroting 2024	Begroting 2025	Verschil
Gemeentelijke bijdrage regulier	47.278	49.113	1.835
Gemeentelijke bijdrage FLO	0	100	100
Extra gem. bijdrage negatief EV	2.600	0	-2.600
Rijksbijdrage	6.305	6.494	189
Overige baten	400	400	0
Totale baten	**56.583**	**56.107**	**-476**
Personele lasten	37.478	38.383	905
Materiele lasten	15.860	16.976	1.116
Totale lasten	**53.338**	**55.359**	**2.021**
Resultaat voor reserve mutaties	**3.245**	**748**	**-2.497**
Reserve mutaties	-3.245	-748	2.497
Resultaat na reserve mutaties	**0**	**0**	**0**

* *Inclusief overheadkosten VRG*

2.3 Crisisbeheersing

Programma:	Rampenbestrijding en crisisbeheersing
Portefeuillehouder:	C.Y. Sikkema
Directeur:	W. Mansveld

In 2025 en verder wordt gewerkt aan een crisisorganisatie passend bij geleerde lessen, de actuele risico's en de nieuwe visie op crisisbeheersing. Uit de visie zijn ambities naar voren gekomen waarop de sector crisisbeheersing zich richt. Deze ambities staan vooral in het teken van professionalisering en verbreding van het perspectief op crisisbeheersing. Hierbij wordt de crisisorganisatie, inclusief Bevolkingszorg en GHOR, slim, compact en doelgericht ingericht.

Wat wil het programma Crisisbeheersing realiseren in 2025?

Versterken van de crisisorganisatie
De piketorganisatie wordt in 2025 compact en wendbaar. De capaciteit en de vakbekwaamheid van de verbrede piketgroepen, operationeel leiders en crisiscommunicatie wordt op sterkte gebracht. De groep adviseurs van de operationeel leiders, officieel adviseur Crisisbeheersing ROT, wordt uitgebreid en vakbekwaam gemaakt. Het versterken van de piketorganisatie draagt bij aan de continuïteit van de crisisorganisatie en dit brengt financiële consequenties met zich mee. In 2024 wordt de aangepaste piketorganisatie voorgelegd.

Realisatie informatiegestuurde veiligheid
Informatie over de paraatheid van operationele diensten wordt toegevoegd in het veiligheidsbeeld, zodat naast zicht op risico's, ook de continuïteit van de responsorganisatie in beeld is. Het informatieplatform zal zorgen dat relevante informatie 24/7 beschikbaar is voor de hulpverleningsdiensten. De kosten hiervoor zijn gedekt middels de extra BDuR-gelden, die in het reguliere budget zijn opgenomen.

Inrichting risicogericht werken
De VRG kent haar omgeving goed, net als de risico's die daarvoor een bedreiging vormen. De risico's uit het risicoprofiel zijn per risicotype uitgewerkt, waardoor het duidelijk is welke rol en taak de VRG heeft rondom risicobeheersing van brede veiligheidsrisico's. Daarnaast is het veiligheids- en risicobeeld gedigitaliseerd zodat dynamisch risicoprofileren is geborgd. Zo komt de VRG steeds verder aan de voorkant van de veiligheidsketen en krijgt risicogericht werken steeds meer vorm.

Er is duidelijkheid in rol, taak en bevoegdheid in het domein van crisisbeheersing
De visie is afgerond, waaruit een organisatie- en crisisplan voortvloeit dat vervolgens wordt geïmplementeerd. Het betrekken en informeren van de crisisorganisatie wordt continu verbeterd middels het cyclische proces. In 2024 wordt een online platform voor crisisfunctionarissen geïmplementeerd, waarop continu de juiste informatie wordt bijgehouden, zodat tijdens een crisis alle informatie direct beschikbaar is. Crisisfunctionarissen hebben dan continu toegang tot het veiligheidsbeeld en andere relevante informatie. Financiering van deze ontwikkelingen komt vanuit de Versterkingsgelden.

Duurzame netwerksamenwerking met crisispartners, maatschappelijk middenveld
Multi-risicobeheersing is geborgd door een duurzame netwerksamenwerking. Middels de uitwerking van het risicoprofiel in 2024 wordt inzichtelijk met welke partners kennis, afspraken en convenanten (opnieuw) moeten worden opgesteld. Het bijhouden en bijstellen hiervan is een continu proces, waarbij het belangrijk is om het cyclische proces van de veiligheidsketen te doorlopen en te zorgen dat afspraken actueel zijn.

Vergroten zelf- en samenredzaamheid inwoners

Het activeren van panels met bewoners en raadsleden is van essentieel belang. Er worden daarom bijeenkomsten georganiseerd in buurten, wijken en dorpen om in gesprek te gaan over ervaren risico's en de te treffen maatregelen om zelf- en samenredzaamheid te vergroten. Burgers krijgen handelingsperspectief aangeboden zodat zij zelf weten wat ze kunnen doen tijdens een incident of ramp. EHBJ (Eerste Hulp Ben Jij) is geborgd binnen structureel beleid. Deze activiteiten zijn deels vergoed vanuit de subsidiegelden van de provincie Groningen en eindigt in 2024. De VRG gaat een nieuwe aanvraag doen om door te kunnen gaan met deze werkzaamheden. Als deze subsidie niet wordt toegekend, zal een keuze aan het bestuur worden voorgelegd over de effecten op de begroting.

Vakbekwaam de toekomst tegemoet

Door verschillende soorten crises is de urgentie van vakbekwaamheid duidelijk zichtbaar geworden. Het is van belang om aan de voorkant van de veiligheidsketen te komen, zodat risico's beter beheersbaar zijn en scenario's inzichtelijk worden gemaakt. Naast de preparatie op de gewone crises is dit een belangrijke toevoeging voor multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO). Crisisbeheersing voorziet dat MOTO op personeel vlak versterking nodig heeft vanaf 2025. De uitwerking hiervan komt in het meerjarenbeleidsplan MOTO. Logischerwijs komt dit ten laste van de versterkingsmiddelen.

Een geoefend bestuur

Naast het vakkundig maken van de crisisorganisatie, wordt geïnvesteerd in de vakbekwaamheid van het bestuur van de veiligheidsregio middels training en oefening. Het bestuur gaat in gesprek over regionale - en landelijke risico's en dreigingen, en gaat aan de slag met de impact hiervan op de weerbaarheid van bestuur en samenleving.

Versterken risico- en crisiscommunicatie

Voor risico- en crisiscommunicatie wordt een professioneel en betrokken kernteam ingericht, dat in samenhang met de gemeenten en de partners uit de regio ondersteuning levert waar nodig. Het is van belang om inwoners bewust te maken van risico's in hun leefomgeving en hen handelingsperspectief te bieden. Via risicocommunicatie bereiden we de samenleving ook beter voor op noodsituaties. Daardoor zijn inwoners in staat om zelf maatregelen te nemen en weten ze wat ze zelf kunnen doen tijdens de eerste fase van een crisis, waardoor zij veerkrachtiger zijn bij noodsituaties. Daarnaast maakt gerichte crisiscommunicatie een belangrijk verschil bij incidenten die de samenleving raken. Afhankelijk van de omstandigheden kan daarbij een flexibele werkwijze nodig zijn.

De VRG is verantwoordelijk voor het (gezamenlijk) realiseren van een bekwaam, gefaciliteerd en toegerust crisiscommunicatieteam met de juiste randvoorwaarden om de crisiscommunicatietaken uit te voeren. In gezamenlijkheid met gemeenten en crisispartners maken we afspraken over wie wanneer verantwoordelijk is.

Versterken evenementenveiligheid

Mono- en multidisciplinaire advisering aan gemeenten zal voor risicovolle evenementen worden versterkt. Het is van belang dat de vastgestelde multidisciplinaire leidraad veiligheid publieksevenementen steeds beter wordt gevolgd door de betrokken partijen. Dit verbetert de samenwerking, creëert de juiste verwachtingen over en weer, zorgt voor regelmatige evaluaties waardoor er leereffecten ontstaan. Dit zorgt voor een goede risicoanalyse, goede maatregelen en heldere blik op de restrisico's. Dit gebeurt in goede samenwerking tussen crisisbeheersing en risicobeheersing.

Wat heeft Crisisbeheersing hiervoor nodig?

Rampenbestrijding en crisisbeheersing (* € 1.000)	Actuele begroting 2024	Begroting 2025	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	752	781	29
Rijksbijdrage	2.314	2.384	70
Overige baten	30	30	0
Totale baten	**3.096**	**3.195**	**99**
Personele lasten	2.297	2.384	87
Materiele lasten	799	811	12
Totale lasten	**3.096**	**3.195**	**99**
Resultaat voor reserve mutaties	**0**	**0**	**0**
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	**0**	**0**	**0**

2.4 Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG)

Programma:	Gemeentelijke Kolom Groningen
Portefeuillehouder:	C.Y. Sikkema
Directeur:	A. Castelijn en B. Aukema

Wat wil het programma Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) realiseren in 2025?
In opdracht van de GKG wordt voor gemeenten het programma Bevolkingszorg als integraal onderdeel van de sector Crisisbeheersing op regionaal niveau uitgevoerd. Dit ter preparatie op en uitvoering van adequate, toekomstgerichte en onderling samenhangende bevolkingszorgprocessen: publieke zorg, omgevingszorg, informatie, ondersteuning, crisiscommunicatie en nafase. Deze worden multidisciplinair uitgevoerd. De uitvoering en coördinatie van het programma gebeurt regionaal, lokaal verbonden, doelmatig en integraal.

Een belangrijk aandachtspunt voor de crisisbeheersing is het versterken van de crisisorganisatie en zodoende ligt daar ook een rol voor de GKG. De gemeentelijke crisistaken van bevolkingszorg moeten naadloos aansluiten op de gemeentelijke taken, zowel tijdens als na een incident, ramp of crisis.

Verder is samenwerking tussen (crisis)partners, verschillende regio's (en het rijk) een vanzelfsprekendheid, waarbij de GKG een rol heeft als netwerkregisseur. Ook neemt de GKG binnen crisisbeheersing deel aan het cyclische proces: risico-inventarisatie, risicoanalyse, preparatie, respons, nafase en herstel, evaluatie. We bouwen verder aan het versterken en verder vormgeven van dit proces.

Multidisciplinaire planvorming is een belangrijk onderdeel van de preparatie. Ook de GKG draagt bij aan het opstellen en actualiseren hiervan.

Vakbekwaamheid krijgt een steeds prominentere rol. De GKG draagt integraal bij op basis van het jaarprogramma 2025. Het is van belang dat (nieuwe) crisisfunctionarissen, ook bij alle gemeenten, snel vakbekwaam worden en dat zij flexibel en wendbaar zijn binnen de verschillende soorten crises.

Wat heeft de GKG hiervoor nodig?

GKG (*1.000)	Actuele begroting 2024	Begroting 2025	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	1.377	1.431	54
Rijksbijdrage	0	0	0
Overige baten	0	0	0
Totale baten	**1.377**	**1.431**	**54**
Personele lasten	1.274	1.326	52
Materiele lasten	103	105	2
Totale lasten	**1.377**	**1.431**	**54**
Resultaat voor reserve mutaties	**0**	**0**	**0**
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	**0**	**0**	**0**

2.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

Programma:	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
Portefeuillehouder:	C.Y. Sikkema
Directeur:	J. Koopman

Wat wil het programma GHOR realiseren in 2025?

Onder verantwoordelijkheid van de Directeur Publieke Gezondheid worden GHOR-taken uitgevoerd. Waar mogelijk zullen deze taken als integraal onderdeel van Crisisbeheersing worden uitgevoerd.

De GHOR zorgt voor verbinding in de geneeskundige keten door organisaties samen te brengen en te sturen op onderlinge afstemming. Ook stemt de GHOR af met de multidisciplinaire partners uit de veiligheidsketen en de partners uit de andere functionele ketens. Daarnaast behartigt de GHOR daarbij de belangen ten aanzien van zorgcontinuïteit en is verantwoordelijk voor de processen van publieke en acute gezondheidszorg tijdens rampen en crises.

Netwerkmanagement, preparatie crisisorganisatie en zorgketen
In 2025 wordt verder ingezet op netwerkverbinding in de zorgketen. Een belangrijk en centraal vertrekpunt daarbij is complementariteit van de GHOR aan de Netwerken Acute Zorg. De rol van de GHOR ligt nadrukkelijk bij het publieke belang, de brede keten en ook de verbinding met het regionale bestuur van de veiligheidsregio. Om deze verbinding te verstevigen wordt ingezet op de GHOR als netwerkorganisatie voor zowel acute als niet-acute zorgpartners.

In de Algemene Maatregel van Bestuur Acute Zorg is een verbreding van de definitie van acute zorgpartners die allen een wettelijke taak hebben om onder alle omstandigheden verantwoorde zorg te leveren. De GHOR zal meer aan de voorkant komen om zicht te hebben op de mate van voorbereiding van de zorgketen als geheel, vanuit de nog verder uit te werken bewakende rol van de directeur publieke gezondheid. Het zorgrisicoprofiel is een middel om vanuit scenario denken en risicobeheersing als zorgketen diverse scenario's uit te werken waarop de VRG zich zal voorbereiden. De DPG/GHOR vertaalt de dominante (boven)regionale risico's in het kader van geneeskundige hulpverlening naar scenario's/capaciteiten voor de gehele geneeskundige keten. Dit zorgrisicoprofiel geeft de DPG een stevige positie in de borging van het publieke belang van veiligheid, onder meer in het regionaal overleg acute zorg (ROAZ). Daarnaast zal meer worden ingezet op netcentrisch werken voor een uniform informatiebeeld, zowel in de voorbereiding als ten tijde van een opschaling/crisis.

Naast meer zicht op de voorbereiding van de algehele zorgketen zal ook worden ingezet op de voorbereiding en vakbekwaamheid van de GHOR-crisisorganisatie in relatie tot de flexibele opschalingen.

Wat heeft de GHOR hiervoor nodig?

GHOR (*€ 1.000)	Actuele begroting 2024	Begroting 2025	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	521	541	20
Rijksbijdrage	1.126	1.160	34
Overige baten	0	0	0
Totale baten	**1.647**	**1.701**	**54**
Personele lasten	1.442	1.493	51
Materiele lasten	205	208	3
Totale lasten	**1.647**	**1.701**	**54**
Resultaat voor reserve mutaties	**0**	**0**	**0**
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	**0**	**0**	**0**

2.6 Overhead

Om het bestuur op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de hele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt conform BBV (besluit Beleidsbegroting en Verantwoording) in het programmaplan een apart overzicht opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's moeten dan de kosten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, is een definitie van overhead geïntroduceerd. Deze definitie luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Conform de notitie Overhead BBV (december 2016*) zijn alle kosten beoordeeld op aard (overhead of primair).

De overhead komt als volgt tot uitdrukking in het overzicht baten en lasten. De totale overhead conform BBV-definitie is totaal begroot op 19% uitgedrukt in euro's van de totale lasten van de VRG. Hierbij sluiten we aan bij de systematiek in de jaarrekening 2023.

Overzicht baten en lasten (conform artikel 17 BBV):

VRG (* € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Brandweerzorg	49.033	43.327	5.706
Crisisbeheersing	781	3.192	-2.411
GKG	1.431	1.431	0
GHOR	541	1.701	-1.160
Algemene dekkingsmiddelen	10.468	0	10.468
Overhead	180	12.035	-11.855
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**62.434**	**61.686**	**748**
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma			
Brandweerzorg	0	748	-748
Crisisbeheersing	0	0	0
GKG	0	0	0
GHOR	0	0	0
Resultaat	**62.434**	**62.434**	**-**

* De notitie Overhead 2023 is voor gemeenschappelijke regelingen van toepassing vanaf het begrotingsjaar 2026

3 Paragrafen

3.1 Gemeentelijke bijdragen en lokale heffingen

Het belangrijkste doel van de VRG is de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van Brandweerzorg, Rampenbestrijding en Crisisbeheersing. De programma's GKG en GHOR worden uitgevoerd als integraal onderdeel van de sector Crisisbeheersing. In de gemeenschappelijke kosten zijn ook de kosten van GHOR en GKG opgenomen. De gemaakte kosten voor de uitvoering van de VRG-taken worden, onder aftrek van rijksbijdragen, conform een vooraf overeengekomen verdeelsleutel toegerekend aan de deelnemende gemeenten. Deze verdeelsleutel is een mix van inwonerbijdrage en een verdeelsleutel die samenhangt met het fictief aandeel brandweerzorg in het gemeentefonds. Voor bepaling van het juiste aandeel per gemeente in de bijdrage, zijn de berekeningen gebaseerd artikel 24a van de Gemeenschappelijke Regeling VRG en op het Cebeon rapport d.d. 27 december 2023. Naast genoemde kostenverrekening komen geen door het veiligheidsbestuur vast te stellen lokale heffingen voor.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De beoordeling van de robuustheid van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit: bestaande uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.
- Een inventarisatie van de benodigde weerstandscapaciteit.

De in de beleidsnota opgenomen kaders voor de periode 2023-2026 omtrent risicomanagement en weerstandsvermogen worden gebruikt om de risico's in te schatten en om het weerstandsvermogen te bepalen. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in het volgende verhoudingsgetal:

$$\text{Ratio weerstandvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandcapaciteit (vrij beschikbare reserves)}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit (uitkomst risicoanalyse)}}$$

Gemeenten verwachten dat de VRG risicobewust handelt en de gevolgen van financiële calamiteiten zoveel mogelijk zelf opvangt. Een ratio tussen 1,0 en 1,4 wordt als voldoende beoordeeld. Hier werken we in de komende periode naartoe.

Zoals bekend heeft de VRG bij de jaarrekening 2019 een voorziening moeten treffen van ruim € 15 miljoen inzake de kosten van de Regeling FLO-overgangsrecht. Dit had een grote impact op de algemene reserve van de VRG, die daardoor € 12,5 miljoen negatief werd. Op grond van de gemeenschappelijke regeling vangen de deelnemende gemeenten eventuele tekorten op in de gemeenschappelijke regeling. Na overleg met de gemeenten en de toezichthouder van provincie Groningen is een herstelplan voor het negatief eigen vermogen overeengekomen.
Op 2 oktober 2020 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met het 5-jaars scenario. Binnen de termijn van deze MJB (2021-2024), inclusief het jaar 2020, zal door een jaarlijkse extra gemeentelijke bijdrage het negatief eigen vermogen aangezuiverd worden, zodat een positief saldo van de algemene reserve ontstaat in 2024.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de VRG beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken. Onderstaand overzicht geeft een beeld van het verwachte meerjarige verloop van de algemene reserves waarover de VRG beschikt. In de geprognosticeerde stand is met de volgende mutaties rekening gehouden:

- Verwachte resultaatbestemming 2023
- Verwachte begrote mutaties in de algemene reserve

Algemene reserve (in €)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1-1	**-2.898.421**	**-1.769.556**	**87.058**	**187.058**	**287.058**	**387.058**
Aanvulling door gemeenten	2.600.000	2.600.000				
Jaarlijkse bijdrage FLO	1.050.000	-	100.000	100.000	100.000	100.000
WG-lasten (WIA-ZVW-etc.)	-41.680	-40.334				
Aanvullende dotatie	-691.455	-703.052				
Rekeningresultaat	-1.788.000					
Stand per 31-12	**-1.769.556**	**87.058**	**187.058**	**287.058**	**387.058**	**487.058**

De algemene reserve van de VRG wordt tot de beschikbare weerstandscapaciteit gerekend. Naar verwachting is de algemene reserve vanaf 2024 weer positief, zodat aan het herstelplan is voldaan.

Niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit worden de bestemmings- en egalisatiereserves gerekend:

- Materieel VRG: deze reserve is bestemd om de kapitaallasten op toekomstige investeringen in activa die eenmalig door het Rijk zijn geschonken te dekken. In 2021 is geïnvesteerd in vier grootwatersystemen. De reserve wordt ingezet om de jaarlijkse kapitaallasten te dekken met ingang van 2022.
- Huisvesting: de reserve is bestemd om fluctuaties in de vastgoedopgave te kunnen opvangen.
- Kapitaallasten: deze reserve is bestemd om vrijvallende kapitaallasten te reserveren en om schommelingen in werkelijke kapitaallasten op te vangen.
- Tweede loopbaanbeleid: de reserve is bestemd voor kosten voor opleiding en ontwikkeling en loopbaaninstrumenten inzake het tweede loopbaanbeleid.
- ICT: deze reserve is bestemd voor projecten met een informatievoorzieningscomponent.

Benodigde weerstandscapaciteit

De risico's voor uitvoering van de veiligheidsregiotaken worden conform vastgesteld beleid gemonitord in het kader van de P&C-cyclus. Zoals in de kaderbrief benoemd zal met name de herhuisvesting van de kazerne aan de Sontweg in Groningen en het huisvestingsplan voor de rest van de regio in de toekomst tot een financiële opgave leiden. Niet alle risico's zijn op dit moment te kwantificeren. Deze risico's zijn als PM-post opgenomen en worden zodra dit mogelijk is, nader uitgewerkt en gekwantificeerd. Hierbij is onderscheid gemaakt in incidentele en structurele risico's, waarbij structurele risico's voor twee jaar worden voorzien.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de risico's, die de VRG onderkent, met mogelijke financiële consequenties. In bijlage 5.2 zijn onderstaande risico's beschreven.

Risico	Actueel vanaf	Impact*	Kans	I/S	Risicobedrag
Paraatheid vrijwilligers	2019	600.000	30%	S	180.000
Programma aardbevingen	2024	550.000	10%	S	55.000
Achterstallig onderhoud	2023	500.000	50%	I	250.000
Opleidingen als gevolg van tweede loopbaanbeleid	2026	500.000	70%	I	350.000
Omgevingswet	2023	100.000	50%	S	50.000
FLO	2023	2.000.000	50%	I	1.000.000
Hardheidsclausule na dienstongevallen	2024	450.000	10%	I	45.000
Totaal					**1.930.000**
Risicobedrag (*0,9)					**1.737.000**

*I/S; Structureel bedrag wordt voor 2 jaar voorzien

De volgende risico's zijn op dit moment nog niet goed te kwantificeren. Deze risico's zijn daarom als p.m. opgenomen:

Risico	Actueel vanaf	Bedrag	Klasse	I/S*	Risicobedrag
Wet op de Veiligheidsregio's	2019	PM	50%	S	PM
Taakdifferentiatie/WNRA	2019	PM	70%	S	PM
Asiel- en vluchtelingencrisis	2021	PM	30%	I	PM
BON	2021	PM	70%	S	PM
Cyber- en informatiebeveiliging	2021	PM	50%	S	PM
Cybercriminaliteit	2022	PM	50%	S	PM
Brandkranen	2024	PM	50%	I	PM
Beroep begroting 2024	2024	PM	50%	I	PM

Beoordeling weerstandsvermogen

VRG voert tweemaal per jaar een inventarisatie uit naar alle strategische risico's. Het risicobedrag wordt bepaald aan de hand van:

- de geschatte financiële omvang van het risico;
- de waarschijnlijkheid dat het risico zich daadwerkelijk voordoet;
- het effect van bijsturingsmaatregelen.

Structurele risico's worden voor twee jaar voorzien. Binnen deze twee jaar moet door middel van bijsturing en/of aanpassing van het beleid het risico geminimaliseerd dan wel opgevangen worden binnen de begroting. Omdat de kans klein is dat alle risico's zich gelijktijdig voordoen, corrigeren we het totale risicobedrag met een waarschijnlijkheidsfactor van negentig procent.

Bovenstaand overzicht laat zien dat de benodigde weerstandscapaciteit ruim € 1,7 miljoen bedraagt. Op dit moment is er geen weerstandsvermogen beschikbaar doordat sprake is van een negatieve algemene reserve. Dit betekent dat als deze risico's zich voordoen, de VRG zich moet beroepen op de deelnemende gemeenten.
In de nota risicomanagement en weerstandsvermogen is het uitgangspunt gehanteerd dat de VRG zelf weerstandscapaciteit opbouwt om potentiële financiële calamiteiten op te kunnen vangen. Hierbij wordt uitgegaan van een ratio tussen de 1,0 en 1,4 (verhouding beschikbaar en benodigd weerstandsvermogen). Hier kan de komende jaren nog niet aan worden voldaan.

Voorzieningen

Primo 2025 zijn naar verwachting de volgende voorzieningen getroffen, waarvan hieronder weergegeven is welke afloop in 2025 te verwachten valt:

Voorziening (*1.000)	1-1-2025	Vrijval / aanwending	Dotatie	31-12-2025
Personeel gerelateerd	70	-68	-	2
Groot onderhoud kazernes	1.386	-528	296	1.154
Voorziening FLO-overgangsrecht	13.441	-1.245	100	12.296
Totaal	**14.897**	**-1.841**	**396**	**13.452**

Personeelsgerelateerd: afloop naar € 2 duizend

Deze voorziening bestaat uit twee elementen:

- Voorziening eigen risico WW

De VRG is eigenrisicodrager WW. De WW-uitkering van medewerkers waarvan afscheid wordt genomen, ook na een tijdelijk dienstverband, komt voor eigen rekening. Voor de oud-medewerkers waarbij een verband bestaat tussen de WW-uitkering en de regionalisering is voor de toekomstige verplichting een voorziening getroffen. Deze voorziening loopt gestaag af, ook gezien de huidige arbeidsmarkt.

- Voorziening AOW-hiaat

Dit betreft een voorziening voor de compensatie van het AOW-hiaat van oud-medewerkers. Ze zijn voor hun 65e op basis van de FLO-regeling vervroegd met pensioen gegaan. De verhoging van de AOW-leeftijd bezorgt hun een financieel nadeel dat zij niet kunnen compenseren door langer door te werken. In verband met het nieuwe pensioenakkoord zal de AOW-leeftijd minder snel stijgen dan waar rekening mee is gehouden ten tijde van het vormen van de voorziening. Deze voorziening loopt geheel af in 2025.

Groot onderhoud huisvesting: € 1,2 miljoen

De VRG is zelfstandig bevoegd om groot onderhoud uit te laten voeren voor de gebouwen die haar eigendom zijn. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is de voorziening gevormd. Hiermee vlakken we de schommelingen af die de onderhoudskosten tussen de verschillende jaren vertonen in de exploitatie.

Voorziening FLO-overgangsrecht: € 12,3 miljoen

Bij het opstellen van de jaarstukken 2019 is een voorziening getroffen van € 15,2 mln. (netto contante waarde) voor de toekomstige FLO-kosten tot en met 2045. Hierdoor ontstond een negatieve algemene reserve. Destijds is afgesproken om de deelnemersbijdrage in de periode 2020-2024 te verhogen en na die vijf jaar nadere afspraken te maken met de gemeenten over de resterende FLO-kosten.

De totale FLO-kosten worden jaarlijks geactualiseerd door een extern adviseur, waarmee ook de voorziening jaarlijks wordt geactualiseerd. Voor 2025 en verder is berekend dat jaarlijks € 100.000 noodzakelijk is tot 2045. De berekening is afgestemd met de accountant en de uitzetting van € 100.000 voor de jaren 2025-2029 is opgenomen in deze beleidsbegroting conform de kaderbrief. Onderdeel van de afspraken met de gemeenten is dat de bijdrage FLO jaarlijks wordt nagecalculeerd. Over vijf jaar wordt de bijdrage weer geëvalueerd.

Geactualiseerd beeld FLO vanuit jaarrekening 2023

De FLO-kosten zijn bij de jaarrekening 2023 opnieuw herrekend door een externe adviseur. In 2023 is een stijging van de FLO-kosten te zien. De oorzaak hiervan is dat per 1 januari 2024 de werkgeversbijdrage voor het netto FLO-spaartegoed gewijzigd is. Dit zorgt voor een daling van de kosten op korte termijn, maar leidt tot een stijging van de kosten op lange termijn en daarmee ook van de benodigde voorziening. De stand die per einde 2023 benodigd is voor de resterende looptijd, is door deze aanvullende dotatie gestegen.

De conclusie is dat de actualisatie tot een tegenvaller in de FLO-kosten leidt. De verwachting is dat ondanks deze tegenvaller de verwachte eindstand van de algemene reserve positief is eind 2024 en daarmee wordt voldaan aan de gemaakte afspraken. De actualisatie leidt tot onderstaand beeld van de voorziening en de algemene reserve voor de periode 2020-2024:

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal/ Stand
Stand voorziening FLO-overgangsrecht	15.195.365	15.195.365	15.502.658	13.629.263	13.161.488	12.531.522	15.195.365
FLO-kosten		-1.757.000	-2.430.162	-1.165.362	-1.321.421	-1.328.391	-8.002.336
Begrote dotatie		2.064.293	556.767	697.587	691.455	703.052	4.713.154
Stand per einde jaar	15.195.365	15.502.658	13.629.263	13.161.488	12.531.522	11.906.183	11.906.183
Algemene reserve	-12.522.774	-12.522.774	-10.282.067	-6.960.834	-2.898.421	-1.769.556	-12.522.774
Aanvulling door gemeenten	Resultaat FLO 2020	2.600.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000	13.000.000
Jaarlijkse bijdrage FLO		1.050.000	1.050.000	1.050.000	1.050.000	pm	4.200.000
WG-lasten (WIA-ZVW-etc.)		-58.000	-	-	-41.680	-40.334	-140.014
Begrote dotatie		-2.064.293	-556.767	-697.587	-691.455	-703.052	-4.713.154
Rekeningresultaat		713.000	228.000	1.110.000	-1.788.000	-	263.000
Stand per einde jaar	-12.522.774	-10.282.067	-6.960.834	-2.898.421	-1.769.556	87.058	87.058

Financiële kengetallen:

Kengetallen	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Netto schuldquote *	32,7%	35,6%	58,2%	65,0%	125,3%	148,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen *	32,7%	35,6%	58,2%	65,0%	125,3%	148,5%
Solvabiliteitsratio *	9,2%	15,8%	12,8%	12,5%	7,2%	6,1%
Structurele exploitatieruimte	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* De kengetallen 2023 zijn gebaseerd op de balans na verwachte resultaatbestemming 2023. De ratio's voor 2024 e.v. zijn berekend op het verwachte verloop van de balansposities.

Netto schuldquote
Netto schuldquote: het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen

- 0% t/m 100%: normaal
- 100%: weinig leencapaciteit
- 130%: zeer hoge schuld

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote stijgt aankomende jaren tot een zeer hoog niveau doordat meer langlopende financiering wordt aangetrokken voor met name de nieuwbouw van kazernes.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio stijgt eerst om later weer af te nemen. Dit wordt veroorzaakt door de toenemende langlopende financiering waardoor het eigen vermogen in relatie tot het totale vermogen afneemt.

Structurele exploitatieruimte
Er is sprake van een evenwichtige begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Grondexploitatie
Alle gronden worden ingezet voor eigen gebruik. Er is dus geen sprake van grondexploitatie met andere doeleinden dan de primaire taak van de VRG.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Vastgoed
In 2024 is de nota onderhoud geactualiseerd met behulp van een extern bureau. Hierin is de stand van zaken van het onderhoud van de gebouwen voor het heden en de toekomst bekeken en op basis hiervan een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. De planning die voortvloeit uit het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van ontwikkelingen binnen de portefeuille vastgoed en eventueel onvoorziene externe omstandigheden. Voor de onderhoudskosten is een egalisatievoorziening gevormd zodat er gelijkmatige spreiding van de kosten over de jaren plaatsvindt.

Materieel
De VRG is verantwoordelijk voor het onderhouden van het materieel. Op basis van het Organisatieplan Brandweerzorg 2023-2026 is gewerkt aan een visie voor invulling van het benodigde materieel en bezetting. Op basis van een brede inventarisatie van risico's en ontwikkelingen die in het kader van incidentbestrijding op ons afkomen, is een prioritering en aanpak bepaald om te komen tot een toekomstbestendige inzet met de juiste middelen. Dit project vormt ook een berekende grondslag voor het toekomstige investeringsplan en de bijbehorende kapitaallasten.

3.4 Financiering

Beleid financieringsrisico's
Het financieringsbeleid is erop gericht dat de VRG in beginsel haar investeringen financiert uit eigen middelen. Als de middelen ontoereikend zijn, worden de financieringsrisico's eerst zoveel mogelijk afgedekt door kortlopende financiering/ kasgeldleningen (tot de kasgeldlimiet) omdat de meerjareninvesteringsbegroting qua bedragen en timing met onzekerheden gepaard gaat. Als blijkt dat de financieringsbehoefte structureel van aard is, wordt deze afgedekt met langer lopende vastrentende leningen. Het type, de omvang en looptijd van deze leningen zijn afgestemd op de spreiding in de leningenportefeuille en de aflossing is gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm en de kasgeldlimiet, zoals vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden. Het beleid is defensief en risicomijdend en erop gericht om de financieringsrisico's zo goed mogelijk te beheersen. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Leningenportefeuille en liquiditeit

Conform het investeringsoverzicht in paragraaf 5.3 is voor de periode 2024-2028 een totaal investeringsbedrag geraamd van € 103,7 miljoen inclusief de huisvestingsopgave. Rekening houdend met vrijkomende cashflow uit afschrijvingen, herfinanciering en andere cashflowmutaties betekent dit een totaal aanvullende kapitaalbehoefte van € 82,8 miljoen over de periode 2024-2028. Daarmee zal de totale omvang van de langlopende leningen toenemen van € 11,3 miljoen primo 2024 tot circa € 94,1 miljoen ultimo 2028. Om de benodigde (project) financiering voor huisvesting aan te trekken en binnen de vereiste normen te blijven, zal expertise van een (externe) treasurer benodigd zijn.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is gesteld op 8,2% van het beleidsbegrotingstotaal, dit is voor 2025 een bedrag van € 5,1 miljoen. Zoals hierboven is aangegeven kan in 2025 tijdelijk kortlopend worden geleend tot maximaal deze grens, voordat de financiering langlopend wordt vastgelegd.

Renterisiconorm

Op grond van de wet Fido moet de beleidsbegroting inzicht verschaffen in de renterisiconorm voor de komende vier jaar van de organisatie. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het beleidsbegrotingstotaal en bedraagt in 2025 € 12,3 miljoen. In de huidige leningenportefeuille is bij planning van het aflossingsschema rekening gehouden met deze limiet. Af te sluiten nieuwe financieringen worden zodanig gepland, dat de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Renterisico norm	2024	2025	2026	2027	2028
Begrotingstotaal	59.043	61.686	64.366	66.484	68.897
Voorgeschreven percentage	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
Rente risico norm	11.809	12.337	12.873	13.297	13.779
Rente herzieningen	-	-	-	-	-
Aflossingen	-443	-443	-323	-323	-3.573
Rente risico	-443	-443	-323	-323	-3.573
Renterisico norm	11.809	12.337	12.873	13.297	13.779
Rente risico	-443	-443	-323	-323	-3.573
Ruimte onder de renterisico norm	11.366	11.894	12.550	12.974	10.206

Een van de treasurydoelstellingen is een flexibele leningenportefeuille, waarvan het aflossingspatroon is afgestemd op de resterende looptijd van de onderliggende activa. Daarmee zal het renterisico in de eerste paar jaar minimaal zijn. Uit het overzicht blijkt dat het risico bij herfinanciering van de huidige portefeuille vooralsnog ruim binnen de renterisiconorm blijft.

Schatkistbankieren

Bij schatkistbankieren moeten decentrale overheden, alsook de VRG, hun tegoeden aanhouden bij het ministerie van Financiën. Bij verplicht schatkistbankieren is het niet meer mogelijk beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan buiten het drempelbedrag. Het drempelbedrag is per 1 juli 2021 gelijk aan 2% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1 miljoen. Het drempelbedrag voor de VRG voor 2025 is € 1,2 miljoen.

3.5 Bedrijfsvoering

De VRG is continu bezig om haar bedrijfsvoering verder te optimaliseren, zo 'lean en mean' als mogelijk. Aanzetten hiertoe zijn gegeven, zoals informatieveiligheid en het streven naar BIO+ status, duurzaamheid in lijn met de geldende wet- en regelgeving, financiële transparantie en sturing en huisvesting. Ook zet de VRG in op een betere projectorganisatie, waarin sectorbrede thematiek wordt opgepakt en uitgewerkt in een projectstructuur met duidelijke procesflow.

De kwaliteitsslagen die door de VRG worden gemaakt zijn gericht op het zo optimaal mogelijk ondersteunen van de vitale processen van crisisbeheersing en brandweerzorg en het borgen van deze continuïteit.

3.5.1 Personeels- en organisatieontwikkeling

Strategische HR-agenda
In 2025 wordt gewerkt op basis van een strategische HR-agenda waarin doelen en prioriteiten op het gebied van HR zijn bepaald op basis van de HR-visie. Binnen de volgende thema's worden onderwerpen opgepakt en prioriteiten bepaald: (persoonlijk) leiderschap, cultuur en gedrag, toekomstgericht werkgeverschap en werknemerschap, HR-digitalisering en HR-fundament. Daarnaast krijgen, in aanvulling op de landelijke thema's, de volgende onderwerpen de komende jaren in ieder geval aandacht: strategisch personeelsbeleid/ strategische personeelsplanning, vrijwilligheid, hybride werken, diversiteit en inclusiviteit, veerkracht en vitaliteit, functiehuis.

(Persoonlijk) leiderschap
Een strategisch HR-thema dat specifiek wordt uitgelicht is het (persoonlijk) leiderschap. In 2022 is een start gemaakt met de gewenste leiderschapsontwikkeling, waarbij is begonnen bij het strategisch niveau. Dit wordt in 2024 en 2025 doorgezet naar de tactische en operationele laag. Ter ondersteuning van het (persoonlijk) leiderschap is eind 2022 een meervoudig onderhandse aanbesteding doorlopen waarin de inkoop van een instrument voor persoonlijkheidsprofielen is aanbesteed. Dit moet voor de komende jaren een gezamenlijk fundament bieden voor het investeren in persoonlijk leiderschap.

3.5.2 Informatiemanagement

Informatie is en blijft een cruciaal onderdeel voor de VRG. Het is nodig om de bedrijfsprocessen continu te laten functioneren, vooral in een organisatie die continu operationeel moet zijn. Dit vraagt dan ook blijvende aandacht de komende jaren, waarbij investeringen in de informatievoorziening noodzakelijk zijn.

Het belang van goed en gedegen informatiemanagement is ook landelijk erkend. Dit leidt tot de nodige initiatieven op landelijk niveau. Hier is de VRG op aangesloten. Het betreft een versterking van de informatievoorziening op zowel landelijk als regionaal gebied. Dit leidt tot een aantal programma's. Het ontwikkelen van een regionaal informatieknooppunt dat kan aansluiten op het landelijk informatieknooppunt (KCR2) is één van die programma's. Daarnaast lopen nog er nog twee programma's. Deze programma's zijn onderverdeeld in systemen, techniek, IT en data (onder water) en mensen en processen (boven water).

De dekking vindt deels plaats vanuit de reguliere budgetten en deels vanuit de hiervoor extra beschikbare gelden (versterkingsgelden BDuR) . Om te komen tot een verbetering van de informatiehuishouding loopt een langjarig programma met de naam 'Grip op Informatievoorziening'. Dit programma heeft tot doel de eigen basis op orde te brengen en te zorgen dat aangesloten kan worden op landelijke voorzieningen, waaronder de KCR2, maar ook het landelijke crisissysteem (LCMS), de meldkamer en andere landelijke voorzieningen. Ook heeft het als doel om het samenwerken in 3Noord-verband (Groningen, Friesland, Drenthe) te bevorderen.

Daarnaast spelen verschillende ontwikkelingen een rol naast de ontwikkelingen omtrent cyberweerbaarheid. De doorontwikkeling van de informatiefunctie vraagt de nodige investering op het terrein van informatievoorziening, ook om de doelstellingen op het terrein van informatiegestuurde veiligheid waar te kunnen maken. Naast de nodige investeringen in de techniek en het neerzetten van een nieuwe IT-infrastructuur is investering in kennis en capaciteit noodzakelijk. Dit vraagt om uitbreiding van de formatie voor Informatiemanagement en ICT. Dit wordt gedekt vanuit de versterkingsgelden.

3.5.3 Duurzaamheid

Duurzaamheid krijgt steeds meer een rol in de huidige samenleving. Met het veranderen van onze natuur, samenleving en de opvolgende politieke en sociale bewegingen is het tijd voor de VRG om meer gestructureerd actie te ondernemen op dit onderwerp. Als publieke organisatie heeft de VRG een voorbeeldfunctie. Daarom is het belangrijk om niet alleen de landelijke wetgeving te volgen, maar ook ambities te hebben op het gebied van duurzaamheid. De komende jaren worden alle duurzame initiatieven gebundeld onder het programma Duurzaamheid, dat opgesteld is in de context van de huidige financiële afspraken en wettelijke taken. We maken hierbij keuzes die overeenkomen met de gemeentelijke standaard en verweven duurzaamheid in ons handelen. Onze verantwoordelijkheid gaat in een snel veranderende omgeving verder dan alleen fysieke veiligheid. Hierin staan respect voor mensen én de leefomgeving centraal. Bij elke keuze die gemaakt wordt zal duurzaamheid een prominente plek innemen.

3.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties, waarin de VRG zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRG aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRG vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Friesland en Drenthe in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON), benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON B.V. De BON B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V.

4 Overzicht van baten en lasten

Onderstaand is de ontwikkeling van baten en lasten inclusief meerjarenraming tot en met het jaar 2028 weergegeven. Ook de (concept) jaarrekening van boekjaar 2023 (na voorgestelde resultaatsbestemming) en de actuele beleidsbegroting 2024 zijn opgenomen in het overzicht.

4.1 Overzicht baten en lasten per totaal en per programma

VRG (*1.000)	2023 Concept JR	2024 Bel. begroting	2024 Act. begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting	2028 Begroting
Gemeentelijke bijdrage regulier	46.706	49.582	49.929	51.866	53.602	55.202	56.850
Gemeentelijke bijdrage FLO	1.050	0	0	100	100	100	100
Extra gem. bijdrage negatief EV	2.600	2.600	2.600	0	0	0	0
Rijksbijdrage	9.880	9.368	9.745	10.038	10.338	10.648	10.964
Overige baten	1.408	430	430	430	430	430	430
Totale baten	**61.644**	**61.980**	**62.704**	**62.434**	**64.470**	**66.380**	**68.344**
Personele lasten	42.765	41.973	42.492	43.586	45.353	47.045	48.731
Materiele lasten	17.287	17.070	16.967	18.100	19.013	19.439	20.164
Totale lasten	**60.052**	**59.043**	**59.459**	**61.686**	**64.366**	**66.484**	**68.895**
Resultaat voor reserve mutaties	**1.592**	**2.937**	**3.245**	**748**	**104**	**-104**	**-551**
Reserve mutaties	-1.592	-2.937	-3.245	-748	-104	104	551
Resultaat na reserve mutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Brandweerzorg (* €1.000)	2023 Concept JR	2024 Bel. begroting	2024 Act. begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting	2028 Begroting
Gemeentelijke bijdrage regulier	44.158	46.950	47.278	49.113	50.756	52.272	53.833
Gemeentelijke bijdrage FLO	1.050	0	0	100	100	100	100
Extra gem. bijdrage negatief EV	2.600	2.600	2.600	0	0	0	0
Rijksbijdrage	5.927	5.640	6.305	6.494	6.689	6.888	7.094
Overige baten	759	400	400	400	400	400	400
Totale baten	**54.494**	**55.590**	**56.583**	**56.107**	**57.945**	**59.660**	**61.427**
Personele lasten	38.073	36.382	37.478	38.383	39.969	41.484	42.992
Materiele lasten	15.948	16.271	15.860	16.976	17.872	18.280	18.986
Totale lasten	**54.021**	**52.653**	**53.338**	**55.359**	**57.841**	**59.764**	**61.978**
Resultaat voor reserve mutaties	**473**	**2.937**	**3.245**	**748**	**104**	**-104**	**-551**
Reserve mutaties	-473	-2.937	-3.245	-748	-104	104	551
Resultaat na reserve mutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Rampenbestrijding en crisisbeheersing (* € 1.000)	2023 Concept JR	2024 Bel. begroting	2024 Act. begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting	2028 Begroting
Gemeentelijke bijdrage	723	747	752	781	807	831	856
Rijksbijdrage	2.533	2.354	2.314	2.384	2.455	2.528	2.604
Overige baten	649	30	30	30	30	30	30
Totale baten	**3.905**	**3.131**	**3.096**	**3.195**	**3.292**	**3.390**	**3.490**
Personele lasten	2.114	2.754	2.297	2.384	2.468	2.553	2.641
Materiele lasten	1.015	377	799	811	824	837	849
Totale lasten	**3.129**	**3.131**	**3.096**	**3.195**	**3.292**	**3.390**	**3.490**
Resultaat voor reserve mutaties	**776**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reserve mutaties	-776	0	0	0	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

GKG (* € 1.000)	2023 Concept JR	2024 Bel. begroting	2024 Act. begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting	2028 Begroting
Gemeentelijke bijdrage	1.324	1.368	1.377	1.431	1.479	1.523	1.568
Rijksbijdrage	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten	0	0	0	0	0	0	0
Totale baten	**1.324**	**1.368**	**1.377**	**1.431**	**1.479**	**1.523**	**1.568**
Personele lasten	1.138	1.237	1.274	1.326	1.373	1.415	1.459
Materiële lasten	124	131	103	105	106	108	109
Totale lasten	**1.262**	**1.368**	**1.377**	**1.431**	**1.479**	**1.523**	**1.568**
Resultaat voor reservemutaties	**62**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reservemutaties	-62	0	0	0	0	0	0
Resultaat na reservemutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

GHOR (* € 1.000)	2023 Concept JR	2024 Bel. begroting	2024 Act. begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting	2028 Begroting
Gemeentelijke bijdrage	501	517	521	541	559	576	593
Rijksbijdrage	1.420	1.374	1.126	1.160	1.195	1.230	1.267
Overige baten	0	0	0	0	0	0	0
Totale baten	**1.921**	**1.891**	**1.647**	**1.701**	**1.754**	**1.806**	**1.860**
Personele lasten	1.440	1.601	1.442	1.493	1.543	1.592	1.641
Materiële lasten	200	290	205	208	211	214	219
Totale lasten	**1.640**	**1.891**	**1.647**	**1.701**	**1.754**	**1.806**	**1.860**
Resultaat voor reservemutaties	**281**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reservemutaties	-281	0	0	0	0	0	0
Resultaat na reservemutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4.2 Geprognosticeerde balans

In het onderstaande overzicht is de geprognosticeerde balans (per 31-12 van enig jaar) opgenomen.

Activa (x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Materiele vaste activa	39.155	42.834	56.184	61.271	101.379	118.500
Vorderingen	317	317	317	317	317	317
Liquide middelen	22	22	22	22	22	22
Totaal activa	**39.494**	**43.173**	**56.523**	**61.610**	**101.718**	**118.839**

Passiva (x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Eigen vermogen	3.334	5.877	6.425	6.833	6.826	6.826
Voorzieningen	15.691	14.897	13.452	12.514	11.394	10.216
Langlopende schulden	11.347	13.277	27.524	33.141	74.376	92.675
Vlottende passiva	9.122	9.122	9.122	9.122	9.122	9.122
Totaal passiva	**39.494**	**43.173**	**56.523**	**61.610**	**101.718**	**118.839**

In de voorspelde balans is rekening gehouden met de geplande investeringen voor 2024-2028 (inclusief strategisch huisvestingsplan /vervanging Sontweg) en een stabiel werkkapitaal. Ook zijn de geplande mutaties in reserves en voorzieningen, zoals in de eerdere paragrafen genoemd, verwerkt. De behoefte aan langlopende financiering is bepaald op basis van het meerjareninvesteringsplan, de vastgelegde financieringsstructuur en cashflowmutaties. De rentelast voor deze financiering is gedekt in de begroting 2025. Bovenstaande balans is de basis voor de berekende financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen.

4.3 Toelichting meerjarenraming

Algemeen

Deze begroting inclusief meerjarenraming is opgesteld aan de hand van de uitgangspunten in de kaderbrief 2025-2028. Zoals uit deze kaderbrief blijkt, spelen er meerdere landelijke en regionale ontwikkelingen die nog omkleed zijn met (financiële) onzekerheden. Zoals vorig jaar al geschetst is de nullijn nog steeds het uitgangspunt, maar rondom huisvesting en Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) niet meer haalbaar.

De komende jaren zullen ook op andere ontwikkelingen extra stappen gezet moeten worden, maar de meeste hiervan zijn momenteel te onzeker om te kwantificeren. Bij nieuwe ontwikkelingen sluiten we aan bij de gemaakte financiële afspraken (hygiëneregels). Dit betekent het volgende:

- Er wordt onderscheid gemaakt tussen autonome (niet-beïnvloedbare) ontwikkelingen en niet-autonome (beïnvloedbare) ontwikkelingen.
- Autonome ontwikkelingen leiden in principe tot uitzetting van de begroting;
- Niet-autonome ontwikkelingen worden voorgelegd aan het bestuur inclusief risico's, financieel effect en dekking.
- We geven invulling aan wettelijke taken vanuit een realistisch perspectief;
- Onze landelijke inzet is om financiële effecten van nieuwe ontwikkelingen te verkleinen;
- We kijken expliciet naar financieringsmogelijkheden door derden.

Huisvesting en vastgoed
In de beleidsbegroting 2024 is een financiële stap gezet met betrekking tot het strategisch huisvestingsplan door toevoeging van een fondsvorming en uitzetting voor de eerste tien jaren van € 1,3 miljoen. Met betrekking tot het nieuwbouwplan Sontweg is sprake van ontstane vertraging in de planning. Op dit moment is nog geen nieuwe doorrekening voor deze nieuwbouwplannen beschikbaar en de VRG rekent daarom in deze begroting met dezelfde totaalsom voor nieuwbouw Sontweg zoals gebruikt in de besluitvormingsstukken van juli 2023. We merken hierbij op dat deze investeringen en verschoven planning voor de volledigheid van de meerjarendoorkijk wel in de investeringstabel is verwerkt, maar dat bestuurlijke besluitvorming over de vervolgfases nog moet plaatsvinden.

Voor huisvesting stedelijk gebied is vanaf de begroting 2023 al € 100.000 per jaar toegevoegd ter dekking van rentekosten voorbereidingskrediet. Vanwege de vertraging in de planning is in 2023 nog geen voorbereidingskrediet aangetrokken.In 2024 wordt naar verwachting het benodigde voorbereidingskrediet, mogelijk in gedeelten, aangetrokken. We hebben € 100.000 aan bespaarde rentekosten in 2023 toegevoegd aan de bestemmingsreserve huisvesting. In 2025 is het dan ook niet nodig om de gemeentelijke bijdrage te verhogen met de volgende stap in rentekosten. In de actualisatiebegroting 2025 volgt een update van deze ontwikkeling.

Herijking gemeentefonds/effecten op verdeelsleutel
Met ingang van 2023 is sprake van een nieuwe volledige en integrale herverdeling van de algemene uitkering in het gemeentefonds. De objectieve budgetten zijn afgestemd op structurele kostenverschillen tussen typen gemeenten gerelateerd aan verschillen in gemeenten en achterliggende normenkaders.
Veiligheidsregio Groningen heeft de verdeelsleutel op basis van het objectieve budget voor clusteronderdeel B&R in het gemeentefonds laten doorrekenen door Cebeon. Cebeon heeft geadviseerd rekening te houden met herverdeeleffecten, aftopping en ingroeipad. De VRG volgt dit advies voor de verdeelsleutel gemeentelijke bijdragen vanaf 2023 tot en met 2025.
Vanaf 2026 worden onze gemeenten geconfronteerd met een oplopend tekort in de financiën, doordat de kosten stijgen en het Rijk gemeenten onvoldoende middelen geeft om taken naar behoren uit te voeren. Het Rijk wil per 2026 drie miljard euro korten op het gemeentefonds. De gemeenten zetten de lobby richting het Rijk om de korting op het gemeentefonds weer van tafel te krijgen stevig door. De eventuele effecten van deze landelijke ontwikkeling voor 2026 en verder voor de VRG zijn op dit moment nog niet in te schatten.

4.4 Financiële ontwikkelingen beleidsbegroting 2025

Autonome (niet-beïnvloedbare) ontwikkelingen die leiden tot uitzetting van de begroting:

- Versterkingsmiddelen BDuR
  Voor veiligheidsregio's zijn vanaf 2023 versterkingsmiddelen oplopend tot 83 miljoen euro structureel beschikbaar gesteld voor de verhoging van de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR) van het Rijk. Deze versterkingsmiddelen zijn bedoeld voor het versterken van Crisisbeheersing en Informatievoorziening. De toekenning voor 2024 is definitief en dit betekent voor de VRG een structurele extra bijdrage van € 1,8 miljoen in 2024 oplopend tot € 2,6 miljoen in 2026 en verder. De geraamde bijdrage voor 2025 is € 2,3 miljoen. Wij zetten deze middelen zo efficiënt mogelijk in voor de opgaven waar we voor staan. De opgaven en taken hebben daarmee **geen** effect op de gemeentelijke bijdrage.

- Indexering 2025
  Indexering van de (meerjaren)begroting vindt plaats op basis van loon- en prijsontwikkeling, zoals opgenomen in de financiële verordening. De beleidsbegroting 2025 is geïndexeerd met 3,88% (€ 1.937 duizend) en deze is als volgt berekend:

Looncomponent				
2025				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers *	5,40%			
Totale indexatie looncomponent in 2025		**5,40%**	**Weging 60**	**3,24%**
Materieelcomponent (IMOC)				
2025				
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel *	1,60%			
Totale indexatie materieelcomponent in 2025		**1,60%**	**Weging 40**	**0,64%**
* Gebaseerd op tabel 4.2.2 septembercirculaire 2023 Gemeentefonds			**Totaal**	**3,88%**

De meerjarige indexatie is volgens dezelfde systematiek gebaseerd op onderstaande tabel uit de septembercirculaire 2023 van het gemeentefonds:

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2024 en CEP 2023**

mutaties per jaar in %	2023	2024	2025	2026	2027	2028***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	6,2	3,3	2,8	2,7	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	6,1	3,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,0	3,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid	4,0	6,7	5,8	4,8	4,2	4,2
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	3,5	6,3	5,4	4,5	3,9	3,9
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	4,8	3,0	1,9	1,9	1,9	1,9
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	5,9	3,5	1,6	1,6	1,6	1,6

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel
** 2024 is op basis van de MEV 2024, 2023 en 2025 - 2027 is op basis van de CEP 2023
*** cijfers 2027 zijn doorgetrokken naar 2028

- FLO – bijdrage
  Bij het opstellen van de jaarstukken 2019 is een voorziening getroffen van € 15,2 mln. (netto contante waarde) voor de toekomstige FLO-kosten tot en met 2045. Hierdoor ontstond een negatieve algemene reserve. Destijds is afgesproken om de deelnemersbijdrage in de periode 2020-2024 te verhogen en na die vijf jaar nadere afspraken te maken met de gemeenten over de resterende FLO-kosten.

  De totale FLO-kosten worden jaarlijks geactualiseerd door een extern adviseur, waarmee ook de voorziening jaarlijks wordt geactualiseerd. Voor 2025 en verder is berekend dat jaarlijks € 100.000 noodzakelijk is tot 2045. Dit wordt veroorzaakt doordat sprake is van wijzigingen in de (fiscale) regelgeving en een netto-inkomensgarantie. De berekening is afgestemd met de accountant en de uitzetting van € 100.000 voor de jaren 2025-2029 is opgenomen in deze beleidsbegroting conform de kaderbrief. Onderdeel van de afspraken met de gemeenten is dat de bijdrage FLO jaarlijks wordt nagecalculeerd. Over vijf jaar wordt de bijdrage opnieuw geëvalueerd.

De hierboven geschetste financiële ontwikkelingen zijn verwerkt in alle tabellen in deze begroting.

4.5 EMU-saldo

Centraal Bureau voor de Statistiek
www.cbs.nl/kredo

Vragenlijst
Berekening EMU-saldo
Gemeenschappelijke Regeling EMU (0823)

Algemene gegevens:	
Overheidslaag:	**Gemeenschappelijke Regeling**
Berichtgevernaam:	**EMU**
Berichtgevernummer:	**0823**
Jaar:	**2024**
Naam contactpersoon:	Stephan Hoekman
Telefoon:	0881624669
E-mail:	finbeleid@vrgroningen.nl
Bestandsnaam:	EMU240050823.XLS

	Omschrijving	2023 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2023, aangevuld met raming resterende periode	2024 x € 1000,- Volgens begroting 2024	2025 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2025
1.	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	3.944	2.937	918
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	4.708	9.934	17.935
3.	Mutatie voorzieningen	-710	-500	-500
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)			
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo		**-1.474**	**-7.497**	**-17.517**

Ruimte voor uw toelichting

5 Bijlagen

Veiligheidsregio
Groningen

5.1 Taakvelden

Begroting 2025	VRG totaal			Brandweer			Crisisbeheersing			Gemeentelijke kolom			GHOR		
Taakveld (* €1.000)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning															
0.1 Bestuur		1.242	-1.242		1.242	-1.242									
0.4 Overhead	180	12.035	-11.855	180	12.032	-11.852		3	-3						
0.5 Treasury	138	143	-5	138	143	-5									
0.8 Overige baten en lasten	489	11	478	462	11	451	26		26						
0.10 Mutaties reserves		748	-748		748	-748									
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten															
1. Veiligheid															
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	61.627	43.919	17.708	55.327	37.595	17.732	3.169	3.192	-23	1.431	1.431		1.701	1.701	
2. Verkeer, vervoer en waterstaat															
2.1 Verkeer en vervoer		728	-728		728	-728									
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing															
8.3 Wonen en bouwen		3.608	-3.608		3.608	-3.608									
Totaal	**62.434**	**62.434**	**-**	**56.107**	**56.107**	**-**	**3.195**	**3.195**	**-**	**1.431**	**1.431**	**-**	**1.701**	**1.701**	**-**

Conform het BBV is hieronder een overzicht opgenomen met het verdelingsprincipe op basis waarvan de taakvelden over de programma's zijn verdeeld.	
Taakveld	
0.1 Bestuur	Betreft kosten voor (ondersteuning) bestuur en accountantskosten.
0.4 Overhead	O.b.v. Notitie Overhead - juli 2016 Commissie BBV. Ondersteunende taken niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product behoren tot overhead. Dit zijn Planning en Control, Financiën, HRM, OR, Inkoop, Communicatie, Juridische zaken, Informatievoorziening en Automatisering, Facilitaire zaken, post/document verwerking en Huisvesting.
0.5 Treasury	Activiteiten ten aanzien van financiering en betalingsverkeer zoals rentebaten en rentelasten.
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Geen sprake van vennootschapsbelasting binnen de Veiligheidsregio Groningen.
0.10 Mutaties reserves	Alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	Na resultaatbestemming is hier het jaarresultaat zichtbaar.
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	Alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen, inclusief GHOR en Bevolkingszorg.
2.1 Verkeer en vervoer	Betreft bluswatervoorziening.
8.3 Wonen en bouwen	Advies, toetsing en handhaving van brandveiligheid.

5.2 Risico's uit paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

De in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen risico's zijn in 2023 geïnventariseerd en begin 2024 geactualiseerd. Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden risico's met een incidenteel karakter inclusief een hoge kans van optreden meegenomen.

	Paraatheid vrijwilligers
Omschrijving	Paraatheid is van groot belang voor een snelle en doeltreffende uitvoering van de brandweerzorg, en is in algemene zin een continu aandachtspunt. Om de paraatheid op een zo hoog mogelijk niveau te houden dan wel te krijgen, wordt er continu naar mogelijkheden gezocht ter verbetering. Deze verbeteringen worden gezocht op het gebied van personeel (boeien en binden van vrijwilligers, piketten), materieel en procedures, kazernes en organisatievormen. Door het uitrukken met afwijkende voertuigbezettingen te faciliteren (met onder meer slimme pagers en opleiding en oefenen) en te zorgen voor een netwerk van elkaar ondersteunende posten, worden zowel een snelle eerste uitruk als de benodigde slagkracht georganiseerd.
Risico	90.000
Kans	Hoog

	Programma aardbevingen
Omschrijving	Door het ontbreken van structurele dekking voor het programma aardbevingen is het opbouwen, maar vooral ook het borgen van adequate kennis binnen onze formatie een uitdaging. Door de provincie Groningen is een bijdrage toegezegd tot en met 2024; het risico bestaat dat voor de lange termijn geen dekking is voor deze werkzaamheden.
Risico	275.000
Kans	Middel

	Wet op de Veiligheidsregio's
Omschrijving	Uit de evaluatie van de Wet op de Veiligheidsregio's is geconcludeerd dat de veiligheidsregio's goed functioneren als het gaat om regionale branden, incidenten en crises. Maar omdat crises ingewikkelder worden en regionale grenzen overschrijden, is meer samenwerking nodig; tussen veiligheidsregio's, met crisispartners en met het Rijk. Daarom moet er, met behulp van een taskforce, een nieuwe wet komen die daarvoor zorgt. Ook binnen de VRG zien we nieuwe risico's, zoals cyber en klimaatverandering. De financiële effecten zijn op dit moment nog niet te overzien.
Risico	PM
Kans	Hoog

	Achterstallig onderhoud
Omschrijving	In juli 2023 zijn de huisvestingsplannen voor de diverse kazernes in het Algemeen Bestuur vastgesteld. Dit betekent dat voor de kazernes, zoals aan de Sontweg, maar ook kazernes die op korte termijn op de vervangingslijst staan, alleen noodzakelijk onderhoud wordt uitgevoerd. Dit betekent dat er een risico bestaat dat zich onvoorziene kosten kunnen voordoen.
Risico	50.000
Kans	Hoog

	Taakdifferentiatie/WNRA
Omschrijving	Om de rechtspositie van de Nederlandse brandweervrijwilligers te laten voldoen aan de Europese deeltijdrichtlijn (gelijke werkzaamheden mogen niet ongelijk worden beloond) heeft een landelijke denktank naar mogelijkheden gekeken om het onderscheid tussen brandweervrijwilligers en beroepsbrandweer te vergroten. Daarbij werd in eerste instantie vooral gedacht aan taakdifferentiatie. Uit nader juridisch onderzoek blijkt dat behoud van vrijwilligheid bij de brandweer in Nederland in de kern mogelijk is binnen de huidige Europese wet- en regelgeving. Het is goed verdedigbaar dat taakdifferentiatie niet vereist wordt door Europees recht, onder de voorwaarden dat de rechtspositie van brandweervrijwilligers expliciet gebaseerd wordt op het concept van vrijwilligheid, en het contrast tussen vrijwillige brandweer en beroeps wordt verscherpt. Daarom wordt ingezet op het aanbrengen van onderscheid tussen verplichte en niet-verplichte opkomst. Dat betekent dat er een einde komt aan kazernering en consignatie door vrijwilligers. Landelijk is de voorbereiding gestart om dit onderscheid aan te brengen.
Risico	PM
Kans	Hoog

	Opleidingen als gevolg van tweede loopbaanbeleid
Omschrijving	Momenteel wordt een landelijk onderzoek uitgevoerd naar het maximaal twintig jaar uitvoeren van bezwarende beroepsbrandweerfuncties. De hogere uitstroom als gevolg van het tweede loopbaanbeleid leidt er ook toe dat meer nieuwe repressieve medewerkers moeten worden geworven en opgeleid dan in de reguliere planning is voorzien. Dit brengt extra kosten met zich mee. We hebben voorlopig een globale inschatting gemaakt van het risico.
Risico	500.000
Kans	Hoog

	Asiel- en vluchtelingencrisis
Omschrijving	De asiel- en vluchtelingencrisis hebben een grote impact op de werkzaamheden van de VRG. De VRG werkt in de multidisciplinaire crisisorganisatie intensief samen met ketenpartners, levert een stevige bijdrage aan de risico- en crisiscommunicatie en complexe juridische advisering. De bestaande crisisstructuur is uitgebouwd naar datgene wat nodig is om de uitdagingen het hoofd te bieden; we acteren flexibel op de aard en de duur van deze crises. Voor de meerkosten van deze crises zijn landelijke compensatieregelingen. Zeker is dat de diverse crises impact hebben op onze reguliere bedrijfsvoering. Zo staat de vakbekwaamheid onder druk door het stilleggen van diverse opleidingsactiviteiten en zijn er minder vrijwilligers ingestroomd. We kunnen nog niet overzien wat dit betekent voor de langere termijn.
Risico	PM
Kans	Hoog

	Omgevingswet
Omschrijving	De inwerkingtreding van de Omgevingswet is vooralsnog voorzien op 1 januari 2024. De stelselherziening Omgevingswet brengt een intensieve taakverandering voor veiligheidsregio's met zich mee op het gebied van risicobeheersing. Uit het Cebeon onderzoek volgt dat de Omgevingswet extra kosten met zich meebrengt voor veiligheidsregio's die door het Rijk niet zijn voorzien. Zoals benoemd is de verwachting dat deze nieuwe taken per saldo een extra inzet van minimaal 2,3 fte vragen van de VRG. Financiële vertaling wordt nog verwacht en de VRG is van mening dat extra taken door het Rijk gefinancierd moeten worden.
Risico	50.000
Kans	Middel

	FLO
Omschrijving	Er is in 2018 een landelijk FLO-akkoord gesloten tussen werkgevers en vakbonden voor beroepsmedewerkers van de brandweer die voor 2006 een repressieve functie vervulden. Naast de gevormde voorziening bevat het FLO-akkoord een aantal onderdelen waarover landelijke besluitvorming moet plaatsvinden en die tot een stijging van de benodigde voorziening kunnen leiden, zoals cao-loonstijgingen en werkgeversbijdragen tot 2045. De actualisatie van de totale FLO-kosten wordt jaarlijks herrekend door een externe adviseur en de voorziening zal daarmee ook jaarlijks geactualiseerd worden.
Risico	1.000.000
Kans	Hoog

	BON
Omschrijving	De gevolgen van de coronacrisis en andere ontwikkelingen hebben grote druk gelegd op de huidige bedrijfsvoering van de BON Holding BV. Om te komen tot een toekomstbestendige BON is een aantal belangrijke, ingrijpende maar noodzakelijke opties uitgewerkt om de financiële situatie van de BON te verbeteren. De komende jaren wordt gestuurd op een efficiëntere bedrijfsvoering en een toekomstbestendige governance-structuur.
Risico	PM
Kans	Hoog

	Cyber- en informatiebeveiliging
Omschrijving	De crisisorganisatie van veiligheidsregio's biedt ondersteuning aan ketenpartners bij verstoring of uitval, als de openbare orde en veiligheid in gevaar kunnen komen. Maar de veiligheidsregio's kunnen zelf ook worden getroffen door storing en uitval. De interne informatiebeveiliging dekt de vitale en kritische processen binnen de VRG. De veiligheidsregio's maken (nog) geen onderdeel uit van de Nederlandse vitale infrastructuur, zoals bijvoorbeeld de politie. Landelijk wordt verkend of de veiligheidsregio's gekenmerkt kunnen worden als vitale aanbieder via NIS2. Voor de veiligheidsregio's betekent dit een verdere investering in de informatiebeveiliging per regio. De organisatorische en financiële gevolgen hiervan worden in kaart gebracht.
Risico	PM
Kans	Hoog

	Cybercriminaliteit
Omschrijving	Cybercriminaliteit is een moedwillige handeling om een organisatie schade aan te brengen of een verstoring te veroorzaken met politiek of financieel gewin. Mogelijke gevolgen hiervan zijn het platleggen van de digitale infrastructuur, het aanrichten van imagoschade en het stellen van financiële eisen voor herstel/continuïteit en verlies/diefstal van vertrouwelijke informatie/persoonsgegevens.
Risico	PM
Kans	Hoog

	Brandkranen
Omschrijving	De VRG heeft een overeenkomst met het Waterbedrijf Groningen over het gebruik van brandkranen. In de overeenkomst staat dat beide partijen de overeenkomst kunnen ontbinden met een opzegtermijn van twee jaar. Als het Waterbedrijf hiertoe over zou gaan uit oogpunt van vitaal belang, leidt dit tot financiële en organisatorische problemen voor de VRG.
Risico	PM
Kans	Laag

	Hardheidsclausule na dienstongevallen
Omschrijving	Voor vrijwilligers is als gevolg van de gewijzigde landelijke regeling dienstongevallen een hernieuwde invulling gegeven aan de hardheidsclausule. Op basis van de schadecijfers uit het verleden is een inschatting gemaakt van het risico. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen medewerkers die in dienst zijn gekomen voor 1 januari 2024 en medewerkers die na 1 januari 2024 in dienst zijn gekomen.
Risico	450.000
Kans	Laag

	Beroep vaststellen beleidsbegroting 2024
Omschrijving	De gemeente Het Hogeland heeft bezwaar aangetekend tegen de vaststelling van de begroting 2024 bij de commissie rechtsbescherming van de provincie Groningen. De verwachting is dat de commissie in de loop van 2024 uitspraak zal doen over het bezwaar. De uitspraak kan leiden tot een andere financiële verdeling per gemeente in de bijdrage aan VRG.
Risico	PM
Kans	Middel

5.3 Investeringen

Onderstaand een overzicht van de voorgenomen investeringen voor 2024 tot en met 2028:

Omschrijving	Totale investeringen 2024 -2028	2024	2025	2026	2027	2028
Huisvesting	88.853.799	3.669.693	8.132.950	8.089.514	45.603.978	23.357.664
Voertuigen/vaartuigen	21.793.000	860.000	10.295.000	2.881.000	3.527.000	4.230.000
Inventaris rijdend materieel	794.000	-	454.000	133.000	137.000	70.000
Materieel/materiaal	1.019.000	354.000	615.000	-	-	50.000
Persoonlijke bescherming middelen/kleding	3.835.000	3.390.000	-	75.000	235.000	135.000
ICT	2.052.000	500.000	475.000	260.000	652.000	165.000
Totaal Investeringen	**118.346.799**	**8.773.693**	**19.971.950**	**11.438.514**	**50.154.978**	**28.007.664**
Realisatie index %		90%	90%	90%	90%	80%
Realisatie index in bedragen	**103.711.353**	**7.896.324**	**17.974.755**	**10.294.663**	**45.139.480**	**22.406.131**

Dit investeringsoverzicht is geactualiseerd in oktober 2023. Het investeringsplan gaat uit van vervanging van bestaand materieel en ICT-voorzieningen. Met betrekking tot de huisvesting zijn de getallen vanuit de besluitvorming in juli 2023 gepresenteerd. We merken hierbij op dat de investeringen wat betreft vervanging Sontweg voor de volledigheid wel in het overzicht zijn opgenomen aan de hand van de nu bekende planning, maar dat bestuurlijke besluitvorming over de vervolgfases nog moet plaatsvinden. Er is uitgegaan van actuele prijzen en bekende reguliere indexeringen uit (landelijke) contracten. Voor 2024 is voor het grootste gedeelte een indexatie gehanteerd van 3,5% (behalve waar andere contractgebonden percentages gelden), de jaren daarna is grotendeels gerekend met een percentage van 1,6%. Of dit voldoende gaat zien zijn voor de langere termijn valt nu nog niet te overzien. Gezien de onzekerheid in de planning van sommige investeringen rekenen we met een realisatie-index van negentig procent voor de jaren 2024 t/m 2027 en voor de jaren daarna met een percentage van tachtig procent.

Ontwikkeling kapitaallasten

We zien een opwaartse druk op de kapitaallasten. De komende jaren verwachten we dat veel materieel, in het verleden aangeschaft door gemeenten, vervangen moet worden. Dit leidt tot een investeringspiek. Het na-ijleffect van de coronacrisis zorgt dat deze investeringspiek langer op zich laat wachten.
Door de wereldwijde problemen zijn grote problemen ontstaan in de beschikbaarheid van grondstoffen. Er is schaarste in halffabricaten en in productiecapaciteit. Dit zorgt voor enorme prijsstijgingen en veel langere (tot niet af te geven) levertijden.

Met de invoering van de egalisatiereserve kapitaallasten hebben we een goede stap gezet in het strak sturen op het beschikbare budget. Hierdoor creëren we stabiliteit in de begroting en is geen sprake van mutaties in gemeentelijke bijdragen. Er is geen ruimte voor nieuwe ontwikkelingen die leiden tot uitzetting. We hanteren hiervoor de afspraken die zijn gemaakt met het bestuur in de financiële verordening.

5.4 Gemeentelijke bijdrage

Bijdrage 2025 primitief

	Inwoners dec-23	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal primitieve gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2025	Vergelijking begroting 2024 actueel
Inwonerbijdrage 2024-actueel		**€ 0,88**	**€ 1,27**	**€ 2,32**	**€ 79,55**		
Indexatie / effect aanpassing inwonersaantal / B&R	3,88%	*€ 0,03*	*€ 0,05*	*€ 0,08*	*€ 3,01*		
Inwonerbijdrage 2025-primitief		**€ 0,91**	**€ 1,31**	**€ 2,40**	**€ 82,56**		
Eemsdelta	45.394	**41.271**	**59.540**	**108.900**	**3.009.844**	**3.219.555**	**3.093.414**
Oldambt	39.044	**35.498**	**51.211**	**93.666**	**2.717.226**	**2.897.600**	**2.784.058**
Pekela	12.404	**11.277**	**16.269**	**29.757**	**736.008**	**793.312**	**762.241**
Stadskanaal	32.135	**29.216**	**42.149**	**77.091**	**2.053.732**	**2.202.189**	**2.115.918**
Veendam	27.616	**25.108**	**36.222**	**66.250**	**1.685.759**	**1.813.339**	**1.742.312**
Het Hogeland	48.298	**43.911**	**63.349**	**115.866**	**4.440.203**	**4.663.329**	**4.480.465**
Westerkwartier	64.946	**59.047**	**85.185**	**155.805**	**4.498.432**	**4.798.469**	**4.610.443**
Groningen	238.147	**216.517**	**312.359**	**571.311**	**23.717.691**	**24.817.879**	**23.844.517**
Westerwolde	26.537	**24.127**	**34.807**	**63.662**	**1.844.182**	**1.966.777**	**1.889.709**
Midden Groningen	61.554	**55.963**	**80.736**	**147.667**	**4.509.591**	**4.793.957**	**4.606.078**
Totaal	596.075	**541.935**	**781.827**	**1.429.975**	**49.212.669**	**51.966.406**	**49.929.155**

De bijdragen aan de GHOR, crisisbeheersing en de gemeentelijke kolom worden bepaald aan de hand van het aantal inwoners. De bijdrage aan het programma brandweer is naar een verdeelsleutel op basis van het aandeel voor brandweerzorg in het gemeentefonds.

Veiligheidsregio
Groningen

Toelichting VRG mutatie bijdrage 2024 act - 2025 prim

	VRG 2024 actueel	Indexatie VRG 3,88%	Verandering B&R sleutel	Actualisatie Inwoneraantal	Uitzetting bijdrage	VRG 2025 primitief	Mutatie bijdrage 2024 actueel 2025 primitief
Eemsdelta	3.093.414	120.024	-	-	6.116	3.219.555	126.140
Oldambt	2.784.058	108.021	-	-	5.521	2.897.600	113.543
Pekela	762.241	29.575	-	-	1.496	793.312	31.071
Stadskanaal	2.115.918	82.098	-	-	4.173	2.202.189	86.271
Veendam	1.742.312	67.602	-	-	3.425	1.813.339	71.027
Het Hogeland	4.480.465	173.842	-	-	9.022	4.663.329	182.865
Westerkwartier	4.610.443	178.885	-	-	9.141	4.798.469	188.026
Groningen	23.844.517	925.167	-	-	48.194	24.817.879	973.362
Westerwolde	1.889.709	73.321	-	-	3.747	1.966.777	77.068
Midden Groningen	4.606.078	178.716	-	-	9.163	4.793.957	187.879
Totaal	**49.929.155**	**1.937.251**	**-**	**-**	**100.000**	**51.966.406**	**2.037.251**

In de geactualiseerde begroting 2024 zijn de effecten van veranderingen in de herijking gemeentefonds, de B&R sleutel en inwonersaantal meegenomen op basis van de Cebeon-rapportage. Voor de beleidsbegroting 2025 en verder is dezelfde verdeelsleutel gehanteerd als voor de geactualiseerde begroting 2024.

Meerjarenbeeld 2026

	Inwoners dec-23	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2026
Inwonerbijdrage 2025-primitief		**€ 0,91**	**€ 1,31**	**€ 2,40**	**€ 82,56**	
Indexatie	3,34%	*€ 0,03*	*€ 0,04*	*€ 0,08*	*€ 2,76*	
Inwonerbijdrage 2026-primitief		**€ 0,94**	**€ 1,36**	**€ 2,48**	**€ 85,32**	
Eemsdelta	45.394	**42.649**	**61.529**	**112.537**	**3.110.373**	**3.327.088**
Oldambt	39.044	**36.683**	**52.922**	**96.794**	**2.807.981**	**2.994.380**
Pekela	12.404	**11.654**	**16.813**	**30.751**	**760.590**	**819.808**
Stadskanaal	32.135	**30.192**	**43.557**	**79.666**	**2.122.327**	**2.275.742**
Veendam	27.616	**25.946**	**37.432**	**68.463**	**1.742.063**	**1.873.904**
Het Hogeland	48.298	**45.378**	**65.465**	**119.736**	**4.588.506**	**4.819.084**
Westerkwartier	64.946	**61.019**	**88.030**	**161.008**	**4.648.680**	**4.958.738**
Groningen	238.147	**223.749**	**322.792**	**590.393**	**24.509.862**	**25.646.796**
Westerwolde	26.537	**24.933**	**35.969**	**65.788**	**1.905.778**	**2.032.468**
Midden Groningen	61.554	**57.832**	**83.432**	**152.599**	**4.660.212**	**4.954.076**
Totaal	596.075	**560.036**	**807.940**	**1.477.737**	**50.856.372**	**53.702.084**

Voor de berekening zijn wij uitgegaan van gelijkblijvend inwoneraantal en gelijkblijvende verdeelsleutel.
Daarnaast is een algemene indexering van 3,34 % meegenomen.

Meerjarenbeeld 2027

	Inwoners dec-23	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2027
Inwonerbijdrage 2026-primitief		**€ 0,94**	**€ 1,36**	**€ 2,48**	**€ 85,32**	
Indexatie	2,98%	*€ 0,03*	*€ 0,04*	*€ 0,07*	*€ 2,54*	
Inwonerbijdrage 2027-primitief		**€ 0,97**	**€ 1,40**	**€ 2,55**	**€ 87,86**	
Eemsdelta	45.394	**43.920**	**63.362**	**115.890**	**3.203.062**	**3.426.235**
Oldambt	39.044	**37.777**	**54.499**	**99.679**	**2.891.659**	**3.083.613**
Pekela	12.404	**12.001**	**17.314**	**31.667**	**783.256**	**844.238**
Stadskanaal	32.135	**31.092**	**44.855**	**82.040**	**2.185.572**	**2.343.559**
Veendam	27.616	**26.720**	**38.547**	**70.503**	**1.793.977**	**1.929.747**
Het Hogeland	48.298	**46.730**	**67.416**	**123.304**	**4.725.243**	**4.962.693**
Westerkwartier	64.946	**62.838**	**90.653**	**165.806**	**4.787.211**	**5.106.508**
Groningen	238.147	**230.416**	**332.411**	**607.987**	**25.240.256**	**26.411.070**
Westerwolde	26.537	**25.676**	**37.041**	**67.749**	**1.962.570**	**2.093.035**
Midden Groningen	61.554	**59.556**	**85.919**	**157.147**	**4.799.086**	**5.101.707**
Totaal	596.075	**576.725**	**832.016**	**1.521.773**	**52.371.892**	**55.302.406**

Voor de berekening zijn wij uitgegaan van gelijkblijvend inwoneraantal en gelijkblijvende verdeelsleutel.
Daarnaast is een algemene indexering van 2,98 % meegenomen.

Meerjarenbeeld 2028

	Inwoners dec-23	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2028
Inwonerbijdrage 2027-primitief		**€ 0,97**	**€ 1,40**	**€ 2,55**	**€ 87,86**	
Indexatie	2,98%	*€ 0,03*	*€ 0,04*	*€ 0,08*	*€ 2,62*	
Inwonerbijdrage 2028-primitief		**€ 1,00**	**€ 1,44**	**€ 2,63**	**€ 90,48**	
Eemsdelta	45.394	**45.229**	**65.250**	**119.344**	**3.298.514**	**3.528.337**
Oldambt	39.044	**38.902**	**56.123**	**102.649**	**2.977.830**	**3.175.504**
Pekela	12.404	**12.359**	**17.830**	**32.611**	**806.597**	**869.397**
Stadskanaal	32.135	**32.018**	**46.192**	**84.485**	**2.250.702**	**2.413.397**
Veendam	27.616	**27.516**	**39.696**	**72.604**	**1.847.437**	**1.987.253**
Het Hogeland	48.298	**48.123**	**69.425**	**126.979**	**4.866.055**	**5.110.581**
Westerkwartier	64.946	**64.710**	**93.355**	**170.747**	**4.929.870**	**5.258.682**
Groningen	238.147	**237.283**	**342.317**	**626.105**	**25.992.416**	**27.198.120**
Westerwolde	26.537	**26.441**	**38.145**	**69.768**	**2.021.054**	**2.155.408**
Midden Groningen	61.554	**61.331**	**88.479**	**161.830**	**4.942.099**	**5.253.738**
Totaal	596.075	**593.911**	**856.810**	**1.567.122**	**53.932.574**	**56.950.418**

Voor de berekening zijn wij uitgegaan van gelijkblijvend inwoneraantal en gelijkblijvende verdeelsleutel.
Daarnaast is een algemene indexering van 2,98 % meegenomen.